

חינם

בסיוע דשמיא ד' כסלו תשפ"ג | 1.12.2022 | גיליון 215

במה

מגזין תוכן לבית ולמשפחה

עיר	כניסת שבת	יציאת שבת
ירושלים	15:54	17:14
תל אביב	16:14	17:15
חיפה	16:03	17:13
באר שבע	16:17	17:17

פרשת ויצא
יש טעם להודות
מעדני אושן גרמה
The Taste of Choice
Made in USA

"בין יעקב לעשיו"

מון המשגיח הגה"צ רבי דן סגל שליט"א

בציונו של רבי ברוך בער

מסע חיזוק רב השראה בוילנא בראשות מון ראש הישיבה הגרב"מ אזרחי שליט"א נחתם בציונו של מון הגרב"ב ליבוביץ זיע"א, שמקום קבורתו נתגלה בשנים האחרונות • סיקור מרגש מתוך ספרי "ורוממתנו" לרגל יום השנה הפ"ג להסתלקותו

מדור 'משוחחיים' חוזר: הרב איסר שפריי והרב שלמה רוזנשטיין בשיחה מרתקת

- < פרויקטים ועבודות בניה
- < העיר והפריפריה
- < עליית המשכנתאות
- < דירות להשקעה וחסכונות
- ... ועוד

מגזין נושא
דיור ונדל"ן
יום חמישי < י"ד כסלו < 8.12.22

במה חינוך בחנויות בכל הארץ

בקדמת הבמה

"להתנגן ביחד עם הקושיא של רבי עקיבא אייגר"

משא מופלא מתוך ראש הישיבה הגרב"מ אזרחי שליט"א כיצד לזכות לסייעתא דשמיא בחשקה של תורה

היוקרתיים ביותר והיו מחזרים אחריהם להדפיס. הוא ידע ש'זה קלי ואנוהו' בשיטת תורה חשוב לא פחות, מאשר ב'טלית נאה'. "כשהוא היה אומר את השיטת תורה בהתלהבות שלו בסדר שלו, היה תמיד נראה הסדר ארוך על גבי לבניה. היו אילו הכישרונות שלו, הקב"ה נתן לו כישרונות מיוחדים, אבל הוא לא הסתפק במה שהוא קיבל. הוא שכלל אותם.

"אני זוכר, אחד הילדים שלמד בישיבת חברון - משום מה הוא הגיע באותו יום בצהריים הביתה והאמא קראה מהר מהר, כבר הכנתי לך בגדים של שבת תלך לחתונה. והילד שאל של מי החתונה, האמא אומרת לו, של צלקה. והילד שואל, למה שאני אלך? והאמא אומרת לו: אני אומרת לך - לך, והוא הלך.

"כשהוא חזר שאלו אותו מלמעה - נו מה היה? הוא אומה, באתי לשם וראיתי את רבי בן ציון ידלר, המגיד של ירושלים עומד על השולחן ואומר: אי אי אי איזה קידוש ד', איזה קידוש ד', התדעו מהו הקידוש ד'? הקב"ה בירך את אדון וסלח, הוא הצליח בנכסיו והוא הלך והקדיש עשרת אלפים לירות לעילוי של הישיבות שנקרא צלקה! ואותה אמא אמרה בשביל זה שלחתי אותך, כדי שתשמע את זה".

...

"מה היה הסוד של הצמיחה והגדילה שלו, מה אנחנו צריכים ללמוד? כולם יודעים שצריך סייעתא דשמיא - בלי סייעתא דשמיא שום דבר לא אז. האם יש באיזהו מקום כללים, מרשם, איך לקבל סייעתא דשמיא?

"אראה לכם שזה כתוב, 'בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכים אותו' - זוהי לסייעתא דשמיא. כתוב כאן שאם אתה רוצה למשוך אחרך את הדבר הזה שנקרא סייעתא דשמיא, מה אתה צריך לעשות? - לרצות.

"אבל לרצות, שהרצון הזה יתקן לאיזו שאיפה, תדעו לכם שהאדם הזה 'רצה'. האדם הגדול הזה שנקרא רבי בצלאל הוא 'רצה', שאף

"התאספנו כאן לזכרו של אדם שהיה דמות פלא בחייו", סיפר מרן ראש הישיבה הגרב"מ אזרחי שליט"א, במשא התעוררות מיוחד בהיכלה של ישיבת "יד אהרן", לרגל היארציית של הגאון הגדול רבי בצלאל ג'ולטי צוק"ל.

"במשפטים קצרים הייתי רוצה לבטא את מה שנשאר מזיכרוננו שכדאי ללמוד מדמותו כדי ללמוד ממנה לחיים טובים ולשלום. אל תתפלאו שאני אומר לכם כי דמות פלא היתה דמותו של הגאון הגדול ר' בצלאל. אנחנו זוכרים אותו היטב".

...

"זכיתי להיות קרוב אליו, מזמן עמדי על דעתי כבר צלצלו באוזניים שלי השם שלו. קראו לו בישיבה שם חיבה, צלקה דער עילוי. הוא היה אחד העילויים בישיבה, מהמפורסמים שבהם.

"אני אומר תמיד לבחורים. אין אמא בישראל שאינה רוצה לראות את בניה גדלים אנשי שם, אין אמא בישראל שרוצה לראות כך את בניה שלא השתמשה בצלקה כמודל. עם השם שלו האכילו ילדים: 'תאכל טוב, תוכל להיות כמו צלקה'. כך אמרו אימהות לילדים קטנים. שמו לא פסק מלהצטלצל אצל כל יושבי שעה. כשנכנסתי לישיבת חברון הייתי חודשיים אחרי בר מצווה, הוא כבר היה מאלה המפורסמים המבוגרים מבוגר בתואר.

"יש דין של הידור מצווה. זה קלי ואנוהו טלית נאה ספר תורה נאה. אני חושב שהוא חידש את העניין הזה של שטיקל תורה נאה. היה מוציא מתחת ידו כח דבר שהוא היה בנוי לתלפיות מן המסד עד טפחות. כשהייתי שומע ממנו איזה דבר תורה היית מרגיש שהוא בנוי לתלפיות. כל שאלה נאמרה במקום הנכון לאומרה ובמקום שהכי נח לשמוע אותה. היכן שהיא מצלצלת הכי טוב. והיסוד נלקח מהמקום שהוא דווקא משום שמשם אפשר יותר ויותר להצטעע בו.

"הוא היה בונה מערכות של חידושי תורה בכל התורה כולה, הדברים שלו כשהוא עוד היה צעיר לימים היו מודפסים במקומות

המשך בעמוד 20

מגזין התוכן הנקרא ביותר!

כל הדרכים לקבלת מגזין 'במה' עד אליכם:

במיייל
מדי יום חמישי בחיבת המייל הפיטית שלך

בחנויות
מדי יום חמישי בערים החרדיות ברחבי הארץ

כל המאמרים לקריאה גם באתר במה ← bama.org.il

מז"ל: במה תקשורת | עורך: יחיאל סבר | עריכה לשונית: מ' שלום - השבחת טקסט 054-8446809
ועדה רחנית: ת.ד. 23499 ירושלים | מחלקת מודעות: 02-9667222 | דוא"ל: Bama@bama.org.il
הפצה לחנויות: בר פוינט און סטיל בע"מ | אתר: bama.org.il | לקבלת המגזין בדוא"ל: יש לשלוח פנייה לדוא"ל המערכת
© כל הזכויות שמורות. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וכשרותן ואין בפרסומן מתן גושפנקא כלשהי ט.נ.ח.

יום חמישי < י"ד כסלו < 8.12.22

חינם בחנויות בכל הארץ

לפרסום במגזין: 02-9667222

bama@bama-m.com

הרב גדליה הוניגסברג שליט"א

רב קהילת 'שונה הלכות' בני ברק

אם יוותר - לא יפסיד ולא יעני

ומכיוון שכך הוא מגיע לכל אדם העומד מולו - לליבו, וכשרואה את דאגות הלב של העומדים מולו הוא מיד נרתם לסייע להסיר את הדאגה מליבם.

ביום נישואין, כך מסופר, בהגיעו לחדר הייחוד, רצה לשמח את אשתו במתנה ייחודית, אבל כספו הדל לא הספיק לרכוש לה דבר מה, וכך אמר לה בעידנא דחדוותא, בהיות ואין בידו לתת לה מתנה ביום שמחתם הרי נותן הוא לה מתנה ייחודית. ומהי המתנה המיוחדת? הוא הבטיח בלא נדר לוותר לה לכל ימי חייו בכל אשר תרצה.

רעייתו שהתרגשה כה עמוקות מדבריו, השיבה אף היא מיידית כי היא מבטיחה לוותר לו בכל ימי חייהם וכך הבית הוקם על אדני הוויתור כל ימיהם.

עצה לקום בבוקר

בחור אחד סח לפני מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל על כך שקשה לו לקום בבוקר לשחרית בזמן, וביקש עצה.

נתן לו מרן הגר"ש עצה: צריך לדעת את החשיבות והערך של התפילה. אם הייתה לך חנות היית מצליח לקום על אף הקושי, חזר הגר"ש ואמר, לחנות היית קם, חנות זה רק דמיון קטן לעומת התפילה, בחנות מרוויחים כמה פרוטות. בתפילה, אם יודעים את החשיבות מה מרוויחים, וודאי מצליחים לקום (ספר בדידי הוה עובדא).

הביא לדפוס: הרב ישראל קוטלר

מעשה באדם מבוגר שנפטר והשאיר אחריו שלשה ילדים ונכד. הנכד עזר לו רבות, הוא רצה להכיר לו טובה וכתב בצוואתו שיקבל חלק רביעי בדירתו כאחד הילדים.

הילדים טוענים שהנכד שכנע את הסבא כך לכתוב, וגם אב הנכד רצה שבנו יוותר על דרישה זו. אומנם הסכימו עמו על סכום מסוים הרבה פחות מרבע הדירה שיקבל יוותר על השאר ולא יצטרכו להגיע לדין ודברים.

שאל הנכד לרבינו הגרא"ל שטינמן זצוק"ל, האם לוותר כדי לא להיכנס עמם למריבות, וכן האם יש כאן גם ענין של כיבוד אב שנחשב שתובע את אביו.

השיב רבינו לעניין כיבוד אב, נפסק שכיבוד אב משל אב, ואם אכן על פי דין מגיע לו אינו נחשב שעובר על כיבוד אב, אבל בכל זאת אם יוותר לא יפסיד מכך ולא יעני מזה, ורק ירוויח.

וכך הוזה. הנ"ל יותר על סכום גדול, והקב"ה משיב לו על כך שפע טובה וברכה.

הבית הוקם על אדני הוויתור

רעיון דומה להנהגה זו מסופר על הגה"צ רבי אריה לוי זצוק"ל, אשר נודע כאיש וותן ורחום, ועוד מימי עלומיו נודעה מדת וותנתו הייחודית.

הוא עצמו התבטא על כך בהלצה, כי הרי נמוך קומה הוא

מצפים? בשעה טובה!

יש לכם שאלה רפואית לגבי בריאות העובר?

המחלקה לייעוץ והכוונה רפואיים לאם והעובר באגודת אפרת

יועצים רפואיים בראשות ד"ר יונתן שוסהיים, רופא מומחה ברפואת פיריון, הפרייה חוץ גופית, מיילדות וגניקולוגיה - עומדים לרשותכם!

<< שאלות רפואיות יש להפנות למייל med@efrat.org.il בצירוף כל המסמכים הרפואיים. סודיות רפואית מובטחת!

אנחנו כאן בשבילכם!

לנחות

שע"י ועד הישיבות בארץ ישראל ע"ר

המרכז להכוונה וחיזוק לבן הישיבה

ותסיר מלפניו כל הסיבות המונעות אותו משקידת תורתך הק' ותבין את כל הסיבות המביאות לתורתך הק'
(מתוך תפילת החזו"א זיע"א)

מס'
המקומות
מוגבל

כלים להתמודדות עם אתגרי גיל הנעורים

הורים יקרים

'לנחותם' - המרכז להכוונה וחיזוק לבן הישיבה והאגף לייעוץ הורים
מזמין אתכם, למסלול ייחודי ומקצועי רב חשיבות להכרה והכוונה
בעולמם של גיל העשרה

הקורס יכלול

חמשה מפגשים שיעסקו

- בהבנת המורכבות בגילאי ההתבגרות.
- בגישה ההורית ליצירת מרחב בטוח.
- באיבחון מוקדם של סימני מצוקה.
- הענקת כלי עזר מתאימים למולם.

הקורס בהובלתם ובהנחייתם
המקצועית של עו"ס
ואישי חינוך עתירי ניסיון

בברכתם ובהמלצתם הנלהבת
של מרנן ראשי הישיבות שליט"א

הורים ומחנכים רבים
העידו על תועלתו ונחיצותו

ירושלים

חודש כסלו

072.37.30.600

לפרטים והרשמה
מוקד 'לנחותם'
שלוחה 6

למענם - למעננו, כי בנפשנו הדבר!

צאי לך בעקבי הצאן

ניצד אמור להיות הקשר עם ילדינו • על כך במאמר שלפנינו

אז איך למעשה הייתה האווירה בבית, קשר קרוב וחם, או קשר מרוחק ומכבד?!

...

שמעתי פעם בשם הרב אבא חייא טאובר שליט"א, הסבר נפלא לעניין: תלוי מה המצב ברחוב. כשהגוי רוצה להרוג ולרצוח, אזי על אבא להיות אבא, הוא ישמור על הילדים, הוא ידאג להם ואין שום סיבה שיוותר על משהו מכבודו. בעוד כשהגוי רוצה לחבק ולנשק, אז על ההורים לחבק, להתקרב לילדים, להציף אותם בחום ואהבה, שלא ירגישו שום צורך בחום חיצוני חול.

לכן כשיעקב התמודד מול עשיו הרשע שביקש להרוג, נשאר הוא בעמדת האבא הסמכותי, השומר והמגן, בעוד כשבצד השני עמד לבן הארמי שבנופת צוף אמריו אמה, "ולא נטשתי לנשק לבני ולבנותי", עמד יעקב אבינו ואמר: ילדים, מהיום אנחנו אחים, אני אתן לכם כל מה שאתם צריכים שלא תצטרכו לנשיקות של הסבא לבן הרשע...

דברים נכונים ומדהימים!

...

היום הרחוב לא מרביץ ולא הורג. בחורצ'יק שיסתובב בכל מיני חורים לא יקבל מכות, הרחוב היום מחבק ומלטף ואם אנחנו לא נהפוך את הבתים לחממות המציפות חום ואהבה, ח"ו, הילדים יחפשו זאת בחוץ ואז אוי ואבוי.

ישנו חתך רחב של צעירים המשוטטים ברחובות לא בגלל שאלות באמונה, גם לא בגלל בעיות למידה. הם פשוט מחפשים קצת חום, קצת יחס, הם רוצים שמישהו יתעניין בהם, למזלנו הרחוב הישראלי אינו מוצף באנשי חסד המציפים ומחבקים כל מי שבא למחוזותיהם בחום ואהבה, אבל עד שהם יבינו זאת לפעמים הנזק הוא בלתי הפיך.

המשך בעמוד 29

כלל מוסד בפי כל: אם לא תדעו לך... צאי לך בעקבי הצאן... ורעו את גדיותיך על משכונת הרועים... בכל מצב בחיים בו אנו נתקלים בשאלה איך עלינו להתנהג, נבדוק איך התנהגו אבותינו ורבותינו, וכשאנו צועדים בעקבותיהם אנו רגועים.

אם זהו הכלל בכל נושא, ק"ו זה מה שילוה אותנו בכל הנוגע לציפור נפשנו - חינוך ילדינו.

אחת השאלות המרכזיות אותה אנו שואלים את עצמינו אין ספור פעמים היא איך צריכה להיראות צורת הקשר בינינו לילדינו, האם כסוג הקשר שהיה לפני שנות דור, קשר שהיה בו מרחק, מין דיסטנס ברור, כשהילדים לא ידעו אפילו את הגיל המדויק של ההורים וכד', או אולי עלינו ליצור סוג תקשורת כמו שנהוג היום, קשר קרוב ופתוח, בו מדברים כמעט על הכל?

...

כפי שקבענו בראש המאמר, תמיד עלינו לבדוק איך היה סוג הקשר אצל אבותינו הקדושים. אם בדרכם הקדושה נצעד, וודאי נצליח בסייעתא דשמיא.

הנה אנו מוצאים אצל יעקב אבינו ע"ה, אותו הגדירו חז"ל כאחד שהתנסה בצער גידול בנים, יעקב אבינו ע"ה גידל שנים עשר שבטי ק-ה ואולי על פיו נקבע את סגנון הקשר היהודי הנכון והתורני.

כשנתבונן בפרשתנו נמצא דבר מעניין: יעקב אבינו מצווה את ילדיו ללקוט אבנים לצורך הקמת הגלעד עם לבן. אנו מוצאים שיעקב קורא לבניו 'אחים', כלשון הפסוק: "ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים", ומפרש רש"י, אחיו - היינו ילדיו, שהיו לו אחים לצרה. אנו רואים סגנון קשר קרוב וחם כמו אחים.

מנגד, בפרשת וישלח אנו רואים את יעקב מתנהג כאבא, מחלק אותם לשני מחנות, שם לא רואים התנהגות בסגנון של אחים. שם מוזכרים לאה וילדיה. יש אבא, ישנם ילדים ואין אחים.

לגדל
עם המחנך הרב פנחס ברייער

לקבלת גישה להרצאות ולתכנים נוספים נא שילחו מייל
5706567@gmail.com

יסודות הנפש

מחזור ג' | ירושלים

בשילוב כלים מעשיים

שיעורי התוכנית נמסרים ע"י אנשי מקצוע בעלי ניסיון וידע רב בתחומם

בין המרצים:

המשגיח הגאון **רבי יונתן אבר** שליט"א
ד"ר ניתאי מלמד | פסיכולוג, יו"ר מכון פתרונות
דוד וסרמן | מטפל ופסיכותרפיסט בכיר
חיים דיין | עו"ס קליני,
יו"ר מכון 'הקשב' להפרעות קשב וריכוז
ד"ר אריאל קור | מייסד ויו"ר מרכז ICA
המרכז הישראלי להתמכרויות
הרב אברהם ריינמן | מטפל מומחה בעל ניסיון רב
להתמודדויות בקרב בני ישיבה
יחזקאל שווקס | מטפל ופסיכותרפיסט,
מנחה סדנאות, יו"ר מכון 'פתח לו'
שלמה נדלר | פסיכולוג
מומחה לזיהוי נטיות ויכולות אישיות בהווי הישיבה

תוכנית
הכשרה
ייחודית

להבנת עולם
הנפש והטיפול
המקצועי

התוכנית מיועדת לעוסקים
בתחום החינוך: מחנכים,
רמי"ם, משגיחים והורים.
להבנה והכרות מעמיקה
עם העולם הנפשי והחינוכי
של צעירים ובני הישיבות.

התוכנית בליווי ובהשתתפות
המשגיח הגאון **רבי יונתן אבר** שליט"א

טראומה. חרדות. כפייתיות. דיכאון. קשב וריכוז. קדושה. תלות
רגשית. מוגנות. התמכרויות. הגישה הדינמית. הגישה המוטיבציונית.
CBT. מקומו של הטיפול המקצועי בתוך העולם הישיבתי.

13 מפגשים ימי חמישי אחת לשבועיים
בין השעות 20:15-22:45 • שיעור ראשון כב"א כס"ל תשפ"ג

לקבלת פרוספקט מורחב
M0533112376@GMAIL.COM
אפשרות ללמידה מרחוק

לפרטים נוספים
טל. 02-5672474

מכון ישרים
דרבני השם

יעקב ועשיו - "עם נבחר" מול "הגזע העליון"

תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". הם נבחרו להיות מעין "כהני האנושות". ובין אם הכהנים הם "שלוחי דידן" ובין אם הם "שלוחי רחמנא" הם משרתים ופועלים למען העם, בשם העם ועבור העם". כך גם העם היהודי כולו ביחס לכלל העולם. הם נבחרו להיות הנושאים בעול האחריות עבור כל העולם.

השקפה זו שעליונות פירושה אחריות כלפי הנמוכים יותר בדרגה היא לצנינים בעיני עשיו וחבורתו. כי שוללת היא מהנבחרים את שליטתם והופכת את ההמונים, שהללו רואים בהם כעדרי עבדים למלא מאוויהם, כצאן אדם התלויים בהם ומצפים בצדק לתמיכתם. "ויהי עשיו איש יודע ציד איש שדה". וידועים דברי חז"ל על הצירוף "איש יודע ציד" שהיה צד נשים מתחת יד בעליהן וכו'. עשיו לא עשה זאת מתוך התפרצות של תאוה, אלא כשיטה. עשיו היה הגליאני.

הפילוסופיה הנאצית הושפעה בין השאר מהגותו של הפילוסוף הגרמני רב ההשפעה גיאורג פרידריך וילהלם הגל. הגל טען, בין השאר, שהמוסר המחייב את כלל האוכלוסייה אינו מחייב את המנהיגים. להם מותר לרצוח ולגנוב לפי ראות עיניהם...

גם עשיו גרס שאמנם המוסר של בית אבא מחייב את כל באי עולם, אך לא אותו. מנהיג כמוהו חי על פי כללים אחרים ולכן יכול היה לצאת ולצוד נשים מתחת יד בעליהן. (כמו שהגמרא במסכת כתובות מספרת על גזרה שגזרו "בתולה שנישאת תבעל להגמון תחילה").

שורש המחלוקת בין יעקב לעשיו - כשיעקב רואה את הנבחר כמי שנועד לסייע לאלה שתחתיו, ועשיו רואה את אלה שבשכבות הנמוכות כמי שנועדו למלא את מאווי ה"עליון" - התגלגל עד ימינו. גם המן, כמוהו כעשיו, דרש שכל אלה שתחתיו יכרעו וישתחוו לו בשעה שמרדכי הנבחר שבעם היה "דורש טוב לעמו" . . .

הנאצים בדור שלפנינו לא רק בחלו בעם היהודי ורצו להורגו, הם ראו בפילוסופיה של "עם נבחר", כזו שמאיימת על יסוד חייהם, וכדי להשליט את פילוסופיית "הגזע העליון" היה עליהם לעקור מן השורש את ה"עם הנבחר". לא לפני שהשפילו אותו עד עפר דכאו אותו עינו אותו וניסו לעקור ממנו את צלם האדם.

בשני דברים לא הצליחו הנאצים, כמו גם כל ה"עשויים" שלפניהם. הם לא הצליחו לעקור את העם היהודי, ולא הצליחו להשליט את רעיונם. גם אחרי הסערה ממשיכים מנהיגי ישראל לראות עצמם כאחראים ולא כשליטים, ועם ישראל רואה עצמו כמי שאחריות העולם על כתפיו ולא כמי שרוצה להפוך את העולם לעבדים (כשארמנו מנהיגים התכוונו כמובן לגדולי תורה וכשארמנו עם ישראל התכוונו לאלה שהשקפת התורה היא נר לרגליהם).

המאבק בין יעקב לעשיו החל בהיותם עוברים ברחם אמם. כבר אז עשיו משך לכיוון אחד ויעקב לכיוון אחר. ההבדלים ביניהם ניכרו לעין כל כבר בלידתם: עשיו היה אדמוני כולו כאדרת שיער ויעקב איש חלק; ואם מישוה עדיין השלה את עצמו שמדובר בהבדלים חיצוניים, אזי כשגדלו הנערים ניכר ההבדל לכל: "ויהי עשיו איש יודע ציד איש שדה, ויעקב איש תם יושב אוהלים", ועדיין לא החלה המלחמה העולמית.

רק אחרי לקיחת הברכות, קרי - מימוש קניית הבכורה, התפרצה השנאה החבויה והפכה להיות ל"שנאת עולם לעם עולם" והפכה להיות להלכה, אולי היחידה שבני עשיו מקפידים לקיים, ומגייסים לצידם את כל באי עולם - "הלכה, בידוע שעשיו שונא ליעקב". בפסגה יש מקום רק לאחד מהם - "ולאם מלאם יאמץ - כשזה קם זה נופל", וכמאמר חז"ל על הפסוק "המלאה החרבה" - אם חרבה ירושלים רומי קמה ואם חרבה רומי ירושלים בנויה. לעולם אין שניהם יכולים למלוך יחדיו בכיפה.

. . .

מדוע אין שתי השקפות עולם שונות יכולות לחיות בשלום זו לצד זו ולגור ביחד כל אחת בשטח המחיה שלה? הסיבה היא שמדובר בשתי פילוסופיות עולם שאינן יכולות לגור בכפיפה אחת.

את מהותן של שתי ההשקפות שהופכות להיות לתכונות אופי ניתן לראות במלחמה העזה שבין התנועה הנאצית והעם היהודי. התנועה הנאצית חשבה שהם "הגזע העליון", והיהדות לעומתה מכריזה שאנו היהודים הם "העם הנבחר" - "אתה בחרתנו מכל העמים".

בפשטות, יש כאן ויכוח קלאסי של "מי בראש". אך אם זה היה הוויכוח, אם על זה הייתה נטושה המערכה. מדוע שאפו לעקור את העם היהודי מן השורש? אדרבא, מזווית ראייתו של השתלטן היה עליהם להשאיר את היהודים בחיים ולשלוט עליהם, ולמשול בהם בכוח אך למה להורגם ולעקורם מן השורש?

המאבק היה מאבק אחר לגמרי. לא היה זה מאבק של "מי" בראש אלא של "מה" בראש. היה זה מאבק בין תפיסת העולם של "הגזע העליון" לבין תפיסת העולם של "אתה בחרתנו מכל העמים". תפיסת העולם של "הגזע העליון" רואה בגרמנים ובגזע הארי בכללותו את עם השליטים שכל העמים האחרים, עם עם ודרגתו, משמשים כעבדים; ובני הגזע העליון רודים בהם, רומסים אותם, ומשפילים אותם.

לעומת זאת, תפיסת העולם של "אתה בחרתנו מכל העמים" רואה את הנבחרים כנוטלי האחריות על כל האחרים ככתוב "ואתם

קר בחוץ חם בשפיצר

Sale

שפיצר במבצעי חורף לווהטים, עם חבילות שוות שמתאימות בדיוק לצורך ולתקציב שלכם!
כזה דבר אי אפשר לפספס, בואו הביתה לשפיצר

<p>מיטת הייריזר כפולה למזרון 190/80 2+ מזרונים אורטופדיים איכותיים</p> <p>רק ב- 3490 ₪</p>	<p>ספריה 2.40/2.40 סנדיץ</p> <p>רק ב- 3900 ₪</p>	<p>חבילת חתנים כוללת 2 מיטות + שידה + ארון 4+ דלתות הכל סנדיץ 2+ מזרונים</p> <p>החל מ- 6500 ₪</p>		<p>חבילת חתנים VIP זוג מיטות + שידה סנדיץ + ארון 1.60 סנדיץ + עמודון סנדיץ + זוג מזרונים + סט שולחן וכסאות למטבח</p> <p>רק ב- 8999 ₪</p>	
<p>מבצע מיוחד זוג מיטות + שידה דגם וטרו</p> <p>רק ב- 4000 ₪</p>	<p>ארון 4 דלתות 1.60/2.40 סנדיץ 2+ מיטות נעלים + טרקה שקטה לדלתות ומגירות</p> <p>רק ב- 2990 ₪</p>	<p>אבצ'ה סנק</p>	<p>סכפה איכותית נוחה מאוד בשילוב קפיצים מבודדים - ארנז מצעים + ראש מתכוונן במבחר בדים וצבעים</p> <p>רק ב- 3800 ₪</p>	<p>מזרוני שפיצר סלייפ</p> <p>50% על המזרון השני</p>	

"שני היסודות שלימד אותנו רבי ברוך בער"

**מסע חיזוק רב השראה בוילנא בראשות מרן ראש הישיבה הגרב"מ אזרחי שליט"א
נחתם בציונו של מרן הגרב"ב ליבוביץ זיע"א, שמקום קבורתו נתגלה בשנים האחרונות •
פרק מרגש מתוך ספרי "ורוממתנו" לרגל יום השנה הפ"ג להסתלקותו**

יחיאל סבר

צילומים: שוקי לרר

סע התפילה בוילנא, בראשות מרן ראש הישיבה הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, נחתם בתפילה נרגשת בציונו של מרן הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זצוק"ל, ראש ישיבת קמניץ ובעל ה"ברכת שמואל", שאת מקום קבורתו גילו רק בשנים האחרונות.

מ

"מאלף לראות איך אדם דבוק ברבו"

"אמר לי השווער שלי (מרן המשגיח, הגאון הצדיק רבי מאיר חדש זצוק"ל), שהיה מאלה שהיו הולכים לרבי ברוך בער לשמוע את שיעוריו", סיפר מרן ראש הישיבה שליט"א, "אנו יודעים שספריו קשים מאד להבנה, ואמר לי השווער, שאינו זוכר מי שאמר שיעור יותר ברור ומוסבר מרבי ברוך בער!
"רבי ברוך בער היה לא רק אדם, אלא מושג. ההתפעלות היא שכל המושג הזה כלול באדם.

"רבי ברוך בער לימדנו את היסוד החשוב ביותר: מה נקרא לעמול בלימוד, איך צריך לחשוב סברא עד הסוף, לבדוק כל טענה מכל הצדדים, ובעיקר לבדוק מה אומר הרב'ה. אם רבי חיים (סולובייצ'יק) לא נתן אישור - הסברא לא תיאמר.
לא 'אני אומר כן והרב'ה לא חושב', אלא, אם הרב'ה לא חושב - אני לא אומר.

"רבי ברוך בער לימד אותנו לעמול בלימוד. ידוע ומפורסם שספרו קשה להבנה. אני זוכר, שתלמידו, **רבי נח שמעוני** זצ"ל, היה גר מול ישיבת חברון, ואמר על עצמו: אני כל כך רגיל עם הדברים של הרב'ה, שדברים שכתוב ב'ברכת שמואל' איני מבין"...

גילוי מקום הצינן

"בשנת ת"ש הלך מרן הגאון רבי ברוך בער זצוק"ל, לעולמו. שאלו את מרן הגאון **רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי** זצוק"ל, היכן לקבורו. אמר: בבית העלמין הישן, מפני כבודו. אמרו לו: שם אין מקום. אמר: תמצאו עצה.

"היה מישוהו שהציע, שאולי יקברו אותו על השביל. אחד העלה חשש שזה יחסום את המעבר. אמר רבי חיים עוזר: האם ניתן לקבור

אבל לא רק אם רבי חיים חלק, אלא אפילו אם רבי חיים היה אומר 'אפשר יותר טוב', כבר לא אומר. ישר כמו סרגל.

מאלף לראות איך אדם דבוק ברבו.

"בזאת רבי ברוך בער מלמד אותנו שני דברים: א. איך לעמוד על יסוד בלימוד, סברא בלימוד. אם רבי ברוך בער שמע סברא מרבי חיים ולא הבין אותה לאשורה - הוא לא היה יכול לישון. וב. איך להיות דבוק לרבו".

"איזו אהבה לתלמיד"

ממשיך ומספר מרן ראש הישיבה שליט"א:

"רבי ברוך בער היה אבי אבות המסורים לתלמידיו. ב'ברכת שמואל' הוא מביא סברות ששמע מתלמידים, הוא מזכיר את **הגרי"ז, הגרא"ז**, באיזה דחילו ורחימו.

"ידוע שתלמידיו המפורסמים, **רבי ראובן גרודז'ינסקי** זצוק"ל, שהיה גאון מבהיל, סמל העמקות, ו**רבי שלמה היימן** זצוק"ל, בעל חידושי רבי שלמה היו אהובים אצלו ביותר. מספרים שפעם אחד התלמידים שאל את רבי ברוך בער, שאלה על שיעור, וכשסיים לשאול אמר רבי ברוך בער כך: היה כדאי חבלי לידה של האמא, וחבלי הלידה של האמא של אמא, ושל האמא של האמא, כדי שמהם יצא אחד שיוכל לשאול שאלה כזו, ואת דבריו אלה חתם בנשיקה לתלמידו, באמצע הישיבה. איזו אהבה לתלמיד! אהבה לווארט! סברת אמת עוררה אצלו התפעלות. אם זה לא מעורר התפעלות, אין זה הווארט שצריך להיות.

הוא עצמו בגדלותו אמר פעם לתלמידיו: ראו מה עשיתי בשבילכם. היה מטבעו פלפלן, ואמר, הקרבותי הכול למען האמת, כדי שתהיו תלמידים טובים. "שנוכה להעמיק! לדעת! להבין! לעמול! לקבל אור של תורה.

ריבונו של עולם, אני מבקש ממך...

מי אני שאדבר כאן, על הקהל שנמצא יחד עימי, אבל אני פונה לרבי ברוך בער הטמון כאן ומבקש: הראש ישיבה! תתפלל בשבילנו כולם שנוכה להבין תורה, לעמול בתורה!"

...

המראה הבלתי נתפס, כיצד מרן ראש הישיבה שליט"א, מגדולי הדור ומגדולי ראשי הישיבות, מארי דכולא תלמודא, כה מבקש ומפציר להבין תורה, לעמול בתורה, לבקש תורה. היה זה שיעור מוסר מאלף בפני עצמו.

באלכסון?

"כאן", מצביע מרן ראש הישיבה שליט"א, "עבר השביל. קברוהו באלכסון בתוך השביל".

לימים נעלם מקום קברו. "ידעו שהוא קבור כאן, ולא ידעו היכן. היתה כאן ערמה בגובה כמה מטרים של זבל...

חפרו ופינו, ומצאו על השביל קבר אחד - באלכסון. אין עוד שום קבר בבית העלמין שנמצא על השביל ובצורה עקומה, וכך יודעים שזהו ציונו הקדוש של רבי ברוך בער".

"הקרבותי הכול למען האמת כדי שתהיו תלמידים טובים"

יש לנו הזכות להיות כאן פעם ראשונה. בשעה שנתגלה קברו הלכו כל צאצאיו ובהם הגאון הגדול **רבי חיים שלמה ליבוביץ** (שליט"א) זצוק"ל, להעתיק על ציונו. בא גם ראש ישיבת קמניץ, מרן הגאון **רבי יצחק שיינר** (שליט"א) זצוק"ל, נכדו.

"אני זוכר, שפעם הלכתי לישיבת קמניץ כדי לראות איך בנו של רבי ברוך בער, הגאון **רבי יעקב משה ליבוביץ** זצוק"ל אומר שיעור. היה זה חיקוי מלא של רבי ברוך בער.

"עתה יש לנו הזכות הגדולה להיות כאן. זהו מקום מיוחד לתפילה על 'והאר עינינו', 'ודבק לבנו'.

כל מציאותו של רבי ברוך בער היתה אש להבה, כזה ברען, מסירות לתלמידים.

"בין יעקב לעשיו"

מִרְנָה מְשִׁיחַ הַגָּזָר רַבִּי דָן סָגַל שְׁלִיט"א בְּמִשְׁא חִזּוּק מִיּוֹחַד הַשָּׁבוּעַ בְּחִיכָל יִשִּׁיבַת קִמְנִין, בְּיוֹם הַשָּׁנָה הַפ"ג לְהַסְתַּלְקוּת מִרְנָה הַגָּרֵב"ב לִיבּוּבִין וְע"א, רֹאשׁ יִשִּׁיבַת קִמְנִין וְעַל הַ"בְּרַכַּת שְׁמוּאֵל"

כִּשְׁהוּ יַעֲקֹב וְעֵשָׂו קִטְנִים לֹא הָיוּ מִדְּקָדִים בָּהֶם וּבְאַמַּת שְׁנֵיהֶם עָשׂו אוֹתוֹ הַדָּבָר: מֶה שֶׁאָמְרוּ לָהֶם, וּבִסּוּפֶם זֶה פִּירֵשׁ לְבִיהֶמ"ד זֶה פִּירֵשׁ לַע"ז.

וּמָה הָיָה הַהִבְדָּל בִּינֵיהֶם?

יַעֲקֹב הָיָה אִישׁ תָּם וְעֵשָׂו הָיָה אִישׁ שֶׁהוּא לְשׁוֹן חֲשִׁיבוּת עַד כ"כ שֶׁהָיָה תֵּנָא שֶׁאִמְרָא שְׁאִינִי מְגִיעַ לְדִרְגָּתוֹ בְּכִיבוֹד אֲב וְאִם, וְכֵן הָאִמְרָא בְּבִרְכּוֹת, אֲבָל הָיָה אִישׁ שְׂדֵה. שְׂדֵה הֵיִינוּ חִיצוֹנוּת, וְכֵן צִיד - שְׂקָר שְׂבַחֲיוֹנוּת נִרְאָה כְּצִדִּיק אֲבָל זֹה־י בְּעִיָּה מֵאֵד קֶשֶׁה מְכִיּוֹן שְׁמִרְגִיעַ אֵת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא בְּסֹדֶר זֶה הִיָּה כ"כ גְּרוּעַ בְּלֶבֶן שֶׁנִּרְאָה לֵבֵן אֲבָל הוּא בְּעֵצֶם נִב"ל. זֶה מֶה שֶׁכָּל הַמְּשִׁיחִים דִּיבְּרוּ עַל "מְלוּמְדָה", מֶה כ"כ גְּרוּעַ בְּמִלּוּמְדָה? שְׁאִין אֵת ה"לֵב"! וְגַם אִדָּם מְרִגִיעַ אֵת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא בְּסֹדֶר. וּבְאַמַּת אוֹמֵר הַחוּבוֹת הַלְּבָבוֹת "הַמַּעַט הֵזֶק, הוּא הַרְבֵּי"

וְזֹהֵי עֲבוּדַת חַיִּים וְיֵשׁ בְּזֶה מִדְּרֻגוֹת רַבּוֹת יוֹתֵר אִמְרִיתִי וְיוֹתֵר אִמְרִיתִי, חוֹתֵמוֹ שֶׁל הַקְּבָ"ה אִמַּת זֶה דֵּק דֵּק עַד אֵין נִבְדָּק וְצָרִיךְ לִהְיוֹת בְּזֶה זֶה־יֵרִי טַפִּי בְּאַמַּת בִּפְרֵט בְּתוֹרָה.

ר' שְׁלוֹם סִיפֵר עַל ר' אֱלִיָּה שְׁבִלְעוֹלִם יֵהָא אִדָּם הָיָה חוֹזֵר וּמִנְגֵּן "וּמוֹדָה אִי וּמוֹדָה עַל הָאִמַּת". נִכּוֹן זֶה מִדְּרֻגוֹת, אֲבָל אֵין אִפְשָׁר לָנוּ לְהַשְׁתַּפֵּר.

תּוֹרָה - לֹא לִהְיוֹת מְשׁוּחַד וּלְהִגִּיד רֶק אִמַּת.

תְּפִלָּה - מְקִיפָה אֵת כָּל הַחַיִּים, ק' בְּרֻכּוֹת בְּכָל יוֹם.

הַמְּשִׁיחַ הָיָה אוֹמֵר, "לְשִׁמּוּעַ מֶה שְׁאוּמְרִים!"

וְאִם מִתְּרַגְלִים כִּךְ אֲשִׁרְנוּ, אִם ח"ו לְהִפָּךְ, מִתְּרַגְלִים לֹא לְהִתְכוּן לְמָה שְׁאוּמְרִים.

מו"ר הַגָּרֵשׁ"ז אוֹיעֲרַבָּךְ כִּשְׁהִיָּה שׁוֹמֵעַ מִשְׁהוּ שֶׁהוּא לֹא מִמֶּשׁ אִמַּת, צָבַע פְּנִי הַשָּׁנָה.

אֲבָל אוֹמֵר אֵת זֶה הַתּוֹמִים, הַפְּלִי. "הַחֲזֵק בְּמוֹסֵר אֶל תִּרְף, נִצְרָה כִּי הָיָה חִיָּין!"

אֶחָד בֵּא לְהַגְרִי"ס וְסִילְקוֹ, וְאָמַר לוֹ מֶה פִּשְׁעִי וּמָה חֲטָאתִי. אָמַר לוֹ שְׁמַעְתִּי שֶׁאַתָּה לּוֹמֵד ט' שְׁעוֹת מוֹסֵר בְּיוֹם. אָמַר לוֹ תִּלְמַד ג' שְׁעוֹת בְּיוֹם. אָמַר לוֹ, אִם הַרְבֵּה הָיָה אוֹמֵר לִי לֹא לְלַמּוֹד מוֹסֵר, לֹא הֵיִיתִי שׁוֹמֵעַ לוֹ.

מֶה־סֵּפִילְעֵר שְׁמַעְתִּי הַרְבֵּה שֶׁאִמְרָ דְּבָרֵי תּוֹרָה צָרִיכִים חִזּוּק. מוֹסֵר!

כִּשְׁנִכְנַסְתִּי בְּפוֹנִיבִז', זְכוּרִנִי שֶׁר' חֲצִק'ל תָּבַע אֵת הַבְּחוּרִים לְלַכֵּת לְתַפְּלָה בְּשַׁבַּת בִּישִׁיבָה. אֲשַׁבֵּתִיגֵעַ תְּפִלָּה.

הַלִּימוֹד בְּשַׁבַּת קוֹדֵשׁ, הַשְּׁטִיגֵעַן, זֶה סִייעָתָ דְּשִׁמְיָא עֲצוּמָה, זֶה זְמַן לְלַמּוֹד אֵת הָאִמַּת לְאִמְרִיתָה. אִמַּת קֵנָה וְאֵל תִּמְכּוֹר. וְנִתֵּן לָנוּ תּוֹרַת אִמַּת - לְאִפּוֹקִי שְׂקָר? הַתּוֹרָה הִיא חֲפִצָּא שֶׁל אִמַּת. וְמִי שְׁלֹמֵד בְּשִׁב"ק מְקַבֵּל סִייעָתָ דְּשִׁמְיָא לְכוּן לְאִמְרִיתָה שֶׁל תּוֹרָה.

יֵה"ר שְׁנִזְכֶּה לִהְיוֹת בְּבַחֲנֵיהֶם שֶׁל תָּם יוֹשֵׁב אוֹהֵלִים. וְנִזְכֶּה לַעֲלוֹת וּלְהַתְּעִלוֹת בְּתוֹי"ש וְנִזְכֶּה לְבִנְיִין בִּיהֶמ"ק בְּב"א.

יַעֲקֹב, שֶׁהָיָה אִישׁ תָּם אִישׁ אִמַּת, הוּא הוֹדָה הוּא זִיוָה, וְכִשְׁצִיָּא פְּנֵה הוֹדָה פְּנֵה זִיוָה וכו'. כִּמְהָ חִיבָה יִתִּירָה נּוֹדַעַת לְלוּמְדִים שִׁיּוּשִׁים בְּאַהֲלָה שֶׁל תּוֹרָה כִּי וּמְכוּוֹנִים לְאִמְרִיתָה שֶׁל תּוֹרָה.

הַתֵּאֲסַפְנוּ לִזְכּוֹר שֶׁל הַגָּרֵב"ב זְצוֹקְלָלָה"ה, כְּתוּב "וַיִּקְרָא שְׁמוֹ עֵשָׂו" בִּיקֵב וַיִּקְרָא ל' יַחֲדִיד, בְּעֵשָׂו כּוֹלֵם קִרְאוּ. מֶה זֶה בֵּא לְלַמְּדֵנוּ שְׁכוֹלֵם קִרְאוּ? מְסִבִּירִים, שֶׁהַתּוֹרָה אוֹמַרֶת שֶׁשֶּׁם זֶה הַגָּדְרָה עָשָׂו הָיָה חִיצוֹנוּת לִכֵּן כּוֹלֵם יִכְלוּ לִתֵּת אֵת הַשֵּׁם. אֲבָל יַעֲקֹב הָיָה פְּנִימִיּוֹת, לִכֵּן זֶה אוֹ יִצְחָק אוֹ הַקֵּב"ה. לְלַמֵּד עַד כִּמְהָ פְּנִימִיּוֹת חֲשׁוּבָה.

כְּתוּב בִּיעֲרוֹת דְּבַשׁ, גֶּאֻן הַגְּאוּנִים בַּעַל הַכְּרֵתִי וּפְלִתִי וְהַאֲוִרִים וְתוֹמִים: "אֵל תִּתְּמָהוּ בְּנֵי עַל חֲפְצֵי תִּמְדִּי לְהוֹכִיחַ, לֹא הִטִּיב לְבִי שְׁעָה זֹו שֶׁאִנִּי עוֹמֵד וּמוֹכִיחַ וְגַם לִכֵּם שְׁעָה זֹו נִכְבַּדְתִּי מִכָּל הַשְּׁעוֹת בְּיָמֵי חַיִּיכֶם שֶׁאַתֶּם מְקִימִים הַמְּצוּוֹה לְשִׁמּוּעַ בְּקוֹל מוֹכִיחַ וכו'", וְכִי מְפִלִּיג וּמִמְשִׁיךְ בְּשַׁבַּח וְעוֹנֵג שְׁלוֹ הַלּוֹכִיחַ.

אֵךְ אִם הָיָה אוֹמֵר אֵת זֶה מְשִׁיחַ, נִיחָא.

שני דיני כיבוד אב ואם היו ליעקב

"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" (כח), (ד)

מִרְן הַגָּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ מֵרְדֵּכִי אֶזְרָחִי שְׁלִיט"א:

שני דיני "כיבוד אב ואם" היו לו ליעקב. צוואת רבקה וציווי יצחק. אך חלוקים הם ביסודם. מטרת רבקה - בריחה. מטרת יצחק - נישואין בחרן.

לפי זה, לגבי רבקה, קיום הדין הוא היציאה מבאר שבע (חרן), הייתה רק היכי תימצא. אבל לגבי יצחק, קיום הדין הוא ההליכה לחרן. לפיכך נאמרו שני הקיומים, גם "ויצא יעקב מבאר שבע", גם "וילך חרנה".

הצדיק משפיע בעצם הימצאותו

"ויצא יעקב מבאר שבע" (כח, י)

רשכבה"ג מִרְן הַגָּר"ג אַדְלְשְׁטֵיין שְׁלִיט"א:

פירש רש"י, "למה הזכיר 'יציאתו', אלא מגיד שיציאת צדיק מן המקום, עושה רושם". והנה בחרן נותרו אביו יצחק ורבקה אמו, הם שגידלוהו, ויעקב עד לא נטמן י"ד שנים בבית עבר, ועוד לא נקרא 'ישראל'. אז איך יתכן שיציאתו, כשהם נשארו, עשתה רושם על המקום.

אלא שהשפעת אדם צדיק על המקום, איננה נמדדת כפי גדולתו, לעומת גדלות האחרים, אלא עצם הימצאותו במקום, משפיעה. עד כדי כך, שביציאתו כשהם נותרו, כבר פנה הודה, זיווה, והדרה.

התפעלותו של הסבא מקלם

"וישכב במקום ההוא" (כח, יא)

מִרְן הַגָּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ דּוֹב פּוֹבֶרְסְקִי שְׁלִיט"א:

וברש"י: "לשון מיעוט באותו מקום שכב, אבל ארבע עשרה שנים ששמש בבית עבר לא שכב בלילה, שהיה עוסק בתורה".

גודל מסירותו לתורה לא ידעה גבולות עד כדי כך שלא שכב כל שנים אלו, וישן כך על מקום לימודו בבגדיו כמות שהוא. אדמו"ר (מִרְן הַמִּשְׁגִּיחַ רַבִּי יְרוּחֵם זְצוּק"ל, מביא בכתביו שהאלטער מקלם זצוק"ל, בכל פעם שהיה מגיע לפרשה זו היה מתפעל מחדש, איך יתכן כזאת י"ד שנים בלא לשכב לישן. בזמנינו, בן שיבה שאינו ישן לילה אחד כבר כלים כוחותיו, ואילו יעקב, כל י"ד שנה לא הפסיק רציפות לימודו ולא נשכב לישן כלל.

השגות גבוהות ב... שינה

"וירא ויאמר מה נורא המקום הזה" וגו' (כח, יז)

כ"ק מִרְן אַדְמו"ר מִבְּעֶלְזָא שְׁלִיט"א:

אא"ז כ"ק מִרְן אַדְמו"ר מִהַר"י מִבְּעֶלְזָא זיע"א, מבאר את הפסוק, שכאשר ראה יעקב אבינו את כל המראות הנפלאות בחלום, החל להתחרט על אשר לא ישן עד עתה, בשנים שלמד בבית שם ועבר י"ד שנים בהן לא שכב אלא עסק בתורה, ולא ידע שאפשר להגיע להשגות כה גבוהות בשינה.

אבל מיד נתעורר ואמר, "אין זה", דמחשבה ב"א אינה נכונה, העולם הזה עיקרו ללמוד תורה ולקיים המצוות ולא

להתענג משכר המצוות, דהעונג מזיו השכינה הוא משכר של המצווה ומקום התענוג הזה הוא בעולם הבא.

מדוע בכה יעקב אבינו

"וישא את קולו ויבך" (כט, יא)

רשכבה"ג מִרְן הַגָּר"י ל שִׁינְמָן זְצוּק"ל: פירש רש"י לפי שצפה ברוה"ק שאינה נכנסת עמו לקבורה. צ"ב, למה זו סיבה לבכי? ויתכן שאצל האבות הייתה סיבה מיוחדת להיקבר סמוכין זה לזה, וכדמצינו בב"ב (נח). דר' בנאה נכנס למערת המכפלה וראה את אברהם ושרה ע"ש. והשל"ה מפרש שבכה כיוון שראה ברוה"ק שהסיבה שלא תיקבר עימו היא כדי שתהיה לעזר לבניה כשילכו בגלות (כדפרש"י להלן מח, ז) ובכיותו הייתה על החורבן והגלות שצפה ע"ש. אמנם רש"י להלן (ל, טז), כתב שרחל נענשה שלא נקברה עם יעקב, הרי שמעו שעצם הדבר שלא נקברה על ידו זה הפסד.

האם בת יורשת עם הבן

"ותען רחל וגו' העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו" (לא, יד)

מִרְן הַגָּאוֹן רַבִּי דָּב לַנְדֹז שְׁלִיט"א:

פירש רש"י, כלום אנו מייחלות לירש מנסכי אבינו כלום בין הזכרים. משמע, דאין בת יורשת עם הבן בב"נ יעו"ש. מיהו י"ל, דלאו דינא קאמרו, אלא מנהגא שנהגו כן שם, אע"פ שלא היה כדת שנצטוו עליו ב"נ. יעו"ש שיטת רש"י יבמות (סב). דבת כבן בעכו"ם, ולפי"ז צע"ק למ"ד (ב"ב ט"ו): דאיוב היה מאומות העולם יעו"ש, מאי חידושא דקרא שלהי ס' איוב ויתן להם אביהם נחלה בתוך אחיהם, וע"ש ברש"י, (הפירוש לפרקים האחרונים לאיוב לאו מרש"י הם ע"פ פרק מ' פ' כ') (וכ"כ במצודת דוד), הא בלא"ה כן הוא דין ב"נ, ויש ליישב, גם יש לדון בזה מדברי התוס' בב"ב (קטו): ד"ה מלמד, ואח"כ שמעתי כן מהגר"י קמניצקי זצ"ל, וכעת ל"ע שם בתוס'.

מדוע מתה רחל והרי לא מצא תרפים

"עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה" (לא, לב)

רשכבה"ג מִרְן הַגָּר"ח קֵינִיבְסְקִי זְצוּק"ל:

פירש רש"י, ומאותה קללה מתה רחל בדרך. וקשה, הרי לא אמר עם אשר נמצא, רק תמצא, ובאמת לא מצא ולמה מתה?

וי"ל, דאיאת במדרש ויחפש ולא מצא את התרפים, תרפים לא מצא, הא קיתוניות מצא. נעשו תרפים קיתוניות שלא לבייש את רחל. ולפי זה נמצא שבאמת מצא את התרפים, רק הוא לא ידע ולכן הויק הקללה.

הלכה למעשה

הגאון רבי יהודה אריה דינר שליט"א, רב מרכז העיר בני ברק

ברכה על נרות שבת כשהחשמל דולק

שאלה: האם אפשר לברך על נרות שבת כשהחשמל דולק?

תשובה: איתא בשו"ע (ס' רס"ג ח) דכשיש כבר נרות דולקים, א"א לברך על תוספת אורה, וברמ"א (שם) כתב שאפשר לברך גם על תוספת אור. ולכן בני ספרד שנוהגים כשו"ע ויש כמה נשים שמדליקות באותו החדר (כגון שיש נשים נשואות אצל ההורים), רק הירשונה מברכת ולא כל השאר. ומנהג בני אשכנז שכולן מברכות, כשיטת הרמ"א.

כשיש חשמל דולק לפי בני אשכנז בודאי

והנה ה' נצב עלי

"ענין נציבה דגבי ה' כמו דברך נצב בשמים ר"ל קיים ומתמיד וכן נצב עליו- קיים עליו", וצ"ב מה הוא ענין הנציבה שנאמר ביחוד אצל יעקב שהוא לשון המורה על הקיום. ומצאנו הביאור בשל"ה בעשרה מאמרות "האבות הן הן המרכבה שכל אחד מהם לקח לו מדה אחת והתנהג בה כל ימיו ונעשה מרכבה לה' עם כללות כולו, ולפי שיעקב הוא עיקר האבות כי מטתו שלימה ובו שלימות היחוד כי הוא המקיים את הכל הבריה התיכון המברית מקצה אל קצה לזה כתיב ביה והנה ה' נצב עליו מה שלא כתוב באבות, שהוא עיקר המרכבה ושלימותה", ולפי"ז מבוארים דברי הגר"א ד"הנה ה' נצב" עליו מורה על הקיום, שהרי ביאר השל"ה דהא דכתיב אצל יעקב "והנה ה' נצב עליו" הוא לומר שהוא המקיים את הכל שהוא הבריה התיכון ועיקר המרכבה ושלימותה, והנה בודאי שיש כאן ענינים גבוהים מאוד, ונבאר הדברים לפי ערכם.

ועיין בב"ר ס"ח י"ב ובפסיקתא זוטרתא "סלם - זה סיני חושבניה דידן בחושבניה דדין" [וכ"ה בבעה"ט כאן] וצ"ב תוכן הענין שכאן במראה הסולם בא לרמז על מתן תורה בהר סיני, ועיין בדעת זקנים לבעלי התוס' שביאר דהיינו שהיה הסולם דוגמא למתן תורה על הר סיני, והדברים צ"ב.

ומקודם נבאר תוכן הענין שזכה יעקב למראה הסולם ולדרגה של "והנה ה' נצב עליו" לאחר שעמל בתורה י"ד שנה, ונראה דהנה בתוכן הענין שהאבות הן הן המרכבה כתב הרמב"ן בראשית י"ז כ"ב "האבות הן הן המרכבה - רמז למש"כ תתן אמת ליעקב חסד לאברהם ופחד יצחק היה לי", ויסוד דבריו מבואר בזוה"ק ח"ב ע"ד א' וח"ג ש"ס א' דזה מורה שכל אחד מהאבות לקח את מדותיו של הקב"ה שהן הגדולה הגבורה והתפארת, הגדולה הוא מדת החסד והוא חסד לאברהם, הפחד הוא מדת הגבורה, והאמת הוא מדת התפארת, וזה הבאור בדברי הרמב"ן שהאבות הן הן המרכבה במה שהם המחזיקים במדותיו של הקב"ה כל אחד במדה שלו.

והנה כתב החסיד יעב"ץ בביאור המשנה "על ג' דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח", שזה היסודות של האבות הקדושים, אברהם חסד, יצחק עבודה, יעקב תורה, וכתב שם שמדתו של יעקב היא בתורה "שנטמן בבית שם ועבר ועסק בתורה", והוסיף שזה זכותם של האבות להיות מעון לשכינה, ונראה דהן הן הדברים המבוארים בדברי הרמב"ן שהבאנו, שהרי כתב אדוננו הגר"א בליקוטים שבספר יהל אור "על ג' דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח - והן ג' קוים תורה בתפארת עבודה בצפון בגבורה וגמ"ח בחסד", הרי שמה שביאר החסיד יעב"ץ שהאבות נעשו מעון לשכינה אברהם

"וישכם במקום ההוא" (בראשית כ"ח א') ופירש"י "באותו מקום שכב אבל י"ד שנים ששמש בבית עבר לא שכב בלילה שהיה עוסק בתורה", וצ"ב למה כאן נזכר ענין זה שעסק יעקב בתורה י"ד שנה יומם ולילה.

ובהמשך "והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק הארץ אשר אותה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך", וכבר הקשו המפרשים למה אצל אברהם נאמר "אלקי אביך" ואצל יצחק לא נאמר אביך, וביאור הדברים למדנו מדברי האוה"ח ונבארם יותר בהרחבה, דהנה לאחר שקבל יעקב את הברכות מיצחק ברך אותו יצחק "ויתן לך את ברכת אברהם", וביאר הגר"י עה"ת בשם הגר"ח דעד שנמסר לו ברכת אברהם עדיין לא נקבע מי יהיה זרעו של אברהם שיזכה בברכת אברהם, ורק בזמן שמסר יצחק ליעקב את ברכת אברהם נקבע שיעקב יתקיים "כי ביצחק יקרא לך זרע", והוא שיהיה זרע אברהם, ונראה דזהו שאמר לו הקב"ה "אנכי אלקי אברהם אביך", למסור לו את ברכת אברהם. דברכה זו שברכו "הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך", היא ברכת אברהם שנאמר בה "לרישתך את ארץ מגורייך", וגם המשך הברכה "והיה זרעך כעפר הארץ וגו' ונברכה בך כל משפחות האדמה" היא ברכת אברהם, וכמש"כ רש"י בפרשה "ברכת אברהם - ואעשך לגוי גדול והתברכו בזרעך ממך [מרבקה] יצא אותו הגוי ואותו הזרע", ולכן אמר לו "אלקי אברהם אביך", לומר שמוסר לו הקב"ה את ברכת אברהם להיות נקבע שהוא זרעו של אברהם, אמנם צ"ב למה נמסרה ברכת אברהם ליעקב רק לאחר שעסק בתורה י"ד שנה בבית מדרש של שם ועבר ויצא לחרון, ולא מיד כשאמר לו יצחק "יתן לך את ברכת אברהם".

והנה בלשון הפסוק "והנה ה' נצב עליו" ביאר הרבינו בחיי דה' נצב עליו הוא על יעקב והוא כענין שאמר חז"ל "האבות הם הם המרכבה", וזה מפורש בב"ר מ"ז ארז"ל האבות הן המרכבה שנאמר ויעל אלקים מעל אברהם, ויעל מעליו אלקים, והנה ה' נצב עליו, וזה מתאים עם מה שנתבאר שאז נתן לו הקב"ה את ברכת אברהם ונקבע להיות זרעו של אברהם, שהרי מבואר בדברי הרמב"ן בבראשית כ"ז דענינם של הברכות היה ליתן ברכת אברהם ולהיות בעל ברית לאלקים, והיינו הברית המבוארת בפרשת לך "והקיימותי את בריתי ביני ובינכם ובין זרעך אחריו וגו' להיות לך לאלקים ולזרעך", ולכן כאן נזכר ענין זה של "וה' נצב עליו", כי אז נקבע יעקב להיות המשלים של האבות, ואז זכה למעלתם של האבות שהן הן המרכבה.

אמנם עדיין צ"ב שאצל אברהם ויצחק נזכר בתורה הענין שהן הן המרכבה בלשון ויעל מעליו אלקים, ומהו הענין המיוחד שמצינו אצל יעקב בחינה של "והנה ה' נצב עליו", ועיין בכתבי הצדיק ר' יוסף מסלנט שהביא מדברי הגר"א

הרב טוביה פריינד שליט"א

עורך אחראי מכון 'פאר מקדושים'

הצדיקים באים מעולם העליון

חסידים ואנשי מעשה היו משתדלים לעלות לרגל ולהשתתף בשמחות רבותיהם הצדיקים ובני משפחתם • משמחות קודש אלו היו שואבים שפע קודש בגשמיות וברוחניות • בטור זה – מקורות נאמנים ממעיני החסידות מכיהם ומפי כתבם על מעלת שמחת הנישואין בבית צדיקים

גודל מעלת ההשתתפות בשמחות הצדיקים וזאת, כי שמחתם הגשמי נהפכת לשמחה רוחנית, וז"ל:

"וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלקים וישישו בשמחה (תהלים סח ד). החילוק בין ששון לשמחה הוא בזה - דששון הוא רוחני, והשמחה הוא גשמית. אמנם אצל הצדיקים גם השמחה הגשמית נהפכה לגילה רוחנית ע"י שנותנים כל הנאתם לשמים, וכמו שפ"א אצל יעקב אע"ה בעת שפגש עם יוסף - כתיב (בראשית מו כט) ויפול על צואריו ויבך עוד, ופירש"י שם דקאי על יוסף, אבל יעקב קרא אז קריאת שמע, ולמה דווקא באותו רגע ראה לקרות קריאת שמע? אלא כיון שבאה לידו שמחה גדולה כזאת לראות שעוד יוסף בנו אהובו חי, לא רצה ליהנות ממנה הנאה גשמית והקדיש אותה שמחה לשמים בקריאת שמע וקבלת עול מלכות שמים באהבה עזה ונשגבה.

וזה הכוונה וצדיקים ישמחו יעלצו, בכל עת הזדמן לצדיקים עליצות ושמחה, הרי הם מקריבים אותה לפני אלקים, ואז ישישו בשמחה - את השמחה הגשמית הינם מעלים למדרגת ששון שהוא כולו רוחני וקדוש".

הצדיקים באים מעולם העליון

שגורה האמרה בפי חסידים, שהאבות באים להשתתף מהעולם העליון בשמחת בניהם, ורבים וטובים שאלו מאין המקור לדבר זה. הנה בזה"ק פרשת פנחס אמרנו: "ישמח ישראל בעושי (תהלים קמט ב) ההוא חדוה דישראל לאו איהו [פ"א זה לא שמחתו לבד], אלא אילין קוב"ה ושכינתיה ואביו ואמו, דאע"ג דמיתי [פ"א שמתו אביו ואמו] קוב"ה אעקר לון מגן עדן ואיתי לון עמיה לההיא חדוה. [מוציא אותם מגן עדן ומביא אותם לההיא שמחה] לנטלא חולקא דחדוה עם הקדוש ברוך הוא ושכינתיה" [לקחת חלק בשמחתו של הקב"ה ושכינתו].

בספ"ק מבואר ענין זה יותר, ולכן ראו חסידים ואנשי מעשה להשתתף בשמחת הצדיקים, כי אבותיהם הצדיקים באים מעולם העליון להשתתף בשמחתם. ראה בארוכה להרה"ק רבי מאיר מאפטא בספרו "אור לשמים", פרשת במדבר, שהצדיק מתרומם ביותר בעת שאבותיו באים אל שמחתו.

בעל ה"קול אריה" היה אומר שמקובל אצלו מרביתו הצדיקים,

בתורה הקדושה (בראשית כ"ט, כ"ב) הובא לראשונה עניין עשיית משתה גדול לעת נישואי יעקב אבינו ע"ה: "ויאסוף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה".

בספרי חסידות הובאה ההשפעה הגדולה בשמחת הצדיקים, אשר בעת נעלה זו מסרו החסידים "פתקאות" להזכיר את שמם וכן מתואר בספר "דבש השדה" (לרבי דוב בעריש שו"ב דק"ק רישא) באותו ק"ד: "ראיתי מאנשים גדולים, חסידים ואנשי מעשה, אשר בעת שמחת הצדיקים כגון חתונה, אזי דייקא בשעת החדוה הגדולה, כמו אחר החופה, דחקו עצמם החסידים אל רבם ליתן קוויטל ולהזכיר את שמם, למרות שהדוחק היה אז ממש סכנת נפשות, כי בשעת השמחה יש כוח בידי בעל השמחה לברך ולהשפיע הכל, כי נתלבש בו אליהו (שעליו נאמר "איש פקיד על כל בשורות טובות"), וכדמצינו אצל סרח בת אשר (ילקוט מ"ל בראשית מ"ה) אשר נחפזה לבשר ליעקב על דבר המצאו של יוסף הצדיק, ויעקב בגודל השמחה בירכה שתיהם לעולם ונתקיים בה. וכן מצינו במדרש אצל דוד מלך ישראל, שכאשר אמר נעים זמירות ישראל לבת שבע כי בנה [שלמה] ימלוך, התרגשה ואמרה לו (מלכים א א לא) 'יחי אדוני המלך דוד לעולם', וברכתה נתקיימה בו כדאיתא 'דוד מלך ישראל חי וקיים'".

כמו"כ ביאר בס' "בית יעקב" לרבי יעקב אהרן מאלכסנדר (הובא ביסוד עולם עמ' שד"מ), שבמיוחד יש לשהות אצל הצדיק בעת שמחתו, בכתבו:

"ובאמת הוא יסוד גדול מה שנוסעים העולם היראים ושלמים על שמחה שעושה הצדיק, והוא כשהצדיק בשמחה נמשך משמים שפע ברכה והצלחה על כל העולם, וביותר להקרובים בצוותא חדא, ואע"ג דאינהו לא חזי, מזליהו חזי (סנהדרין דף צ"ד ע"א) ונפתחו ארובות השמים להריק עליהם שפע קדושה להאיר עיניהם מדעת עליון, וזה אפשר הכוונה בפסוק 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה' (תהלים צז יא) ירצה שבהשמחה שיש לצדיק ומכ"ש לצדיקו של עולם, בזה נתגלה אור לכל צדיק וצדיק..."

שמחתם הגשמית נהפכת לרוחנית

המהרי"ן דושינסקי ב"תהלות מהרי"ן" - תהלים, הסביי את

ציור נדיר משמחת הנישואין של מרן
הרה"ק רבי ישראל (הינוקא) מס'
טאלין ז"ע, שנערכה בבית הכנסת
ברחמיסטריווקא, ביום ראשון י"ד אלול
שנת תרמ"ג. ציור מופלא זה, המורכב
משלושה ציורים, היה ברשות הרה"ח
רבי נתנאל ראדינער ז"ל, חסידו של
הרה"ק מפסעצנא ז"ע הי"ד. על-פי
מחקרים והערות שנערכו על ידו, וכן
מהבירורים המובאים בקובץ בית אהרן
וישראל, שמות אישים הצדיקים הנראים
מסובים בשלחן, הם, לכאורה, הצדיקים
(מימין לשמאל): הרה"ק רבי יעקב יצחק
ממקארוב ז"ע (מנגן עם הכינור); סב
הכלה הרה"ק רבי אלימלך מגרודזיסק
ז"ע; החתן הרה"ק רבי ישראל מסטולין
ז"ע; אבי הכלה הרה"ק רבי דוד מזלא-
טיפולי ז"ע. עומד: אחיו (מאם) של החתן
הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקאזניץ
ז"ע. יושב: סבא רבה של הכלה הרה"ק
רבי יוחנן מרחמיסטריווקא ז"ע. בצד ימין
ומאחורי השלחן: רוקדים ומנגנים נכדים
של הרה"ק רבי יוחנן מרחמיסטריווקא
ושל צדיקי בית טשערנאביל. בצד שמאל
למעלה: הרה"ק רבי אלימלך מגרודזיסק
מחלק שירים לחסידיו.

כשסיימה הרבנית מרת פייגא לספר סיפור זה להרה"ק רבי
אברהם אלימלך מקרלין התפעל מאוד ושיבח את הסיפור להפליא
(מכתבי הרה"ח ר' מאיר ברנשטיין ה"ד).

סיפר הרב מטשיבין זצוק"ל, ששמע מהרה"ק ר"א מבעלזא,
שסיפר בעת שהיה מסדר קידושין אצלו, שזקנו, הרה"ק רבי יהושע
מבעלזא, לאחר חופתו בזו"ש אמר לכלתו: "מדוע לא סיפרת לי
שאת גם נכדת הרה"ק רבי דוד לייקעס - תלמיד הבעש"ט - מאחר
שראיתי על החופה הבנתי שאת נכדתו... (ס' "עזר מקודש" עמ' 66).
בספר "מדרש פנחס" מסופר: ש"בשעה שערך הרה"ק רבי פנחס
מקורין שמחת נישואין לאחד מבניו, היה דוחק גדול מאוד, והיה
חשש של פיקוח נפש. ניגשו אל הרה"ק מקורין ז"ע ותיארו לפניו
את המצב. מששמע זאת, קם על רגליו ואמר: "זקניי היקרים! באתם
אלינו מעולם העליון לשמוח עמנו בשמחתנו, עתה אוכלים ושותים,
ולכם אין שום תפקיד, אנא! שימרו נא שלא יאירע שום נזק בעת
השמחה! זקני החסידים מספרים, שבאותה שמחה לא אירע שום
נזק. ולא רק בנפש אלא גם ברכוש, בקבוקי זכוכית וכוסות זכוכית
וצלחות נפלו ארצה מגובה, אך אפילו אחת מהן לא נשברה..."

כשהתקיימו נישואיו של הרה"ק רבי ישראל מבארניב (בן הרה"ק
רבי אליעזר מדזיקוב בנו של הרה"ק רבי נפתלי מראפשיטץ) עם בתו
של הרה"ק רבי דוד מזאבלטוב (בן בעל "אהבת שלום" מקוסוב וחתן
הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב), הרגיש רבי ישראל בשעת החופה
שמישהו שם את ידיו עליו ומברכו: התפלא רבי ישראל: אבא אינו
נוהג לברך את בניו; חותני, לא יעשה זאת בנוכחות אבא; הסב את
ראשו וראה את הסבא הרה"ק רבי נפתלי מראפשיטץ שנסתלק לפני
שנה מברכו. (נדפס בספר "בית שמואל יצחק").

נכד האבות הצדיקים

הרה"ק רבי יוחנן מרחמיסטריווקע הזדמן פעם אחת לחתונה

שמוציאין את האבות מכל הדורות מגן עדן ואומרים להם: צאו
ושמחו בשמחת בניכם.

בספר "ויגד משה" מסופר, כי הרה"ק מצאנו כשהיה משתתף
בחופה, פחד לפתוח את עיניו מפחד השכינה באמרו: "די שכינה
הקדושה רוהט דאן ביי די חופה". [השכינה הק' שורה בעת החופה].
והוסיף ואמר, שאם נזדמן לו חופה בחודש אלול זהו אצלו הכנה
לקראת הימים הנוראים.

קוויטל לאבות מעולם העליון

בתו של הרה"ק אברהם יעקב מסאדיגורא ונכדת הרה"ק בעל
ה"בית אהרן" מקרלין, מרת פייגא, סיפרה את הסיפור דלהלן לפני
הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקרלין בעת שהיה בירושלים:

פעם אחת השתתפה באחת משמחת נישואי קרוביה מנכדי
הרה"ק מרוז'ין, והרה"ק ג"כ השתתף בשמחה זו. וכן השתתפה
הרבנית הצדקנית מרת אדל בתו של הרה"ק רבי ברוך ממעז'בוז'
שכבר היתה זקנה מופלגת, ומחמת דוחק החסידים העמידו אותה
על תל גבוה שתראה ממרחק את החופה, ואת הרבנית פייגא, בתו
של הרה"ק מסאדיגורא שעדיין הייתה ילדה קטנה, העמידו לידה.

כשעבר הרה"ק מרוז'ין ליד התל בדרך לחופה, עצרה אותו
הצדקנית אדל ואמרה לו "מזל טוב" והמשיכה: "אומרים בשם
צדיקים, שהאבות באים מהעולם העליון להשתתף בשמחת בניהם
ונכדיהם, א"כ הרי לבטח יבואו הנה זקניי הבעש"ט והמגיד, לכן
אבקש ממך שתמסור את הקוויטל שכתבתי לסבי הבעש"ט".

הרה"ק מרוז'ין נטל את הקוויטל, קיפלו והניחו בחיקו.
כשחזר הרה"ק מרוז'ין מהחופה עבר דרך התל ההוא, ושוב
בירכה לו הזקנה אדל בברכת "מזל טוב". השיב לה הרה"ק מרוז'ין:
"קיימתי את בקשתך ולא מעלתי בשליחותך, מסרתי את הקוויטל
לידי זקנכם..."

יחד עם אחיו האדמו"רים בני הרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל.

באמצע הסעודה פתח אחד החסידים בדברי דחנות לשמח חתן וכלה, כשבין דבריו כדי להתאים את חרוזיו, פלט מילת גנאי.

הרה"ק רבי יוחנן כששמע מילה זו מיד סובב את פניו והחל להסתכל בו בעיניים חדות, על שלא דיבר בלשון נקיה.

אחיו, הרה"ק רבי דוד מטאלנא, אשר חשש מקפידת אחיו שיפגע בבדחן, החל להמתיק עליו באומרו, שלא נתכוון לדבר ח"ו ניבול פה, אלא שהיה צריך לסיים את חרוזיו פלט מילת גנאי ואינו צריך להקפיד עליו.

השיב לו הרה"ק מרחמסטריווקע: "אם כולנו נמצאים כאן - גם אבינו כאן, ואם אבינו כאן גם זקנינו כאן, ואם זקנינו כאן גם הבעש"ט כאן, ואם הבעש"ט כאן גם קודשא בריך הוא וכל פמליא דיילא כאן, וא"כ איך אפשר לדבר כך כשהם נמצאים כאן?"

הרה"ק ר' איציקל מפשעוורסק סיפר שפעם אחת הזדמן בחופה של בנוש"ק, כשהרה"ק משינאווא היה מסדר הקידושין. הדוחק והצפיפות היו יותר מהרגיל, מחמת כי רצו לראות את פני הרה"ק משינאווא.

כשראה הרה"ק משינאווא את הדוחק פנה ואמר: "דרך ארץ! הרבי רבי אלימלך מליז'נסק פה עמנו, החתן או הכלה הם מנכדי הרבי ר' אלימלך, לכן למען כבודו אבקש לעמוד בכבוד!"...

במכתבו של הרה"ק ר' איציקל מפשווארסק נכתב: "הרה"צ משינאווא זצ"ל איז געווען אויף א חתונה פון איין אייניקל מכ"ק א"א ר"ר אלימלך זצ"ל, האט ער געזאגט אז די ווייבער זאלן זיך אוועק רוקן פון די חופה ווייל די אבות הק' זענען דא" [הרה"צ משינאווא זצ"ל היה פעם בחתונה של נכדי האדמו"ר רבי אלימלך זצ"ל, אמר שנשים ירחיקו את עצמן מן החופה, כי האבות הק' נמצאים כאן]. (שבועון "די ברכה אין שטוב" גיליון 747).

הינד רוצה לבוא לחתונה

במשפחת הרה"ק רבי יהושע מבעלזא התקיימה שמחת נישואין במדינה רחוקה. מכיוון שהוצרך לנסוע נסיעה ארוכה הוחלט להשאיר את הילדים ולא לקחתם.

בנו, הרה"ק רבי יששכר בער, שהיה נער צעיר לימים, חפץ מאוד להשתתף בשמחת הנישואין, וכששמע על החלטת אביו שהילדים נשארים, שפך את מר ליבו אצל אמו הרבנית כי רוצה הוא מאוד להשתתף בשמחת הנישואין.

כששמעה הרבנית את מר לבו שאלה: "מדוע אתה רוצה כ"כ לנסוע ולא להישאר כמו שאר הילדים? ומי ישמור אותך בין קהל כ"כ גדול?"

השיב הילד, רבי יששכר בער: "יש לי כמה טעמים שאני חייב לנסוע".

כשראה שאין מתייחסים לדבריו ואין מתכוונים לקחת אותו להשתתף בשמחת הנישואין, החליט שאינו אוכל. לשאלת אמו מדוע אינו אוכל? השיב שלא יאכל עד שיבטיחו שייקחו אותו לשמחת הנישואין.

כשראתה אמו שהדבר נוגע לנפשו, שאלה שוב: מדוע אתה כ"כ מתעקש לנסוע לחתונה? השיב שלא יוכל לספר, רק לאביו.

נכנסה הרבנית לבעלה רבי יהושע, וסיפרה לו דברי בנה רבי יששכר בער. אמר לה שתקראהו אלי.

כשנכנס אל אביו, שאלו: מה הטעם שהינך כ"כ מתעקש ורוצה לנסוע שלא כשאר הילדים? השיב שיש לו ג' טעמים:

א. בספרים הקדושים נכתב, שהאבות באים להשתתף בשמחת נישואי בניהם ונכדיהם ונוטלים חלק בשמחה, לכן רוצה אני לראות את זקניי ולהנות מזיו פניהם.

ב. חלמתי בלילה וראיתי שלושה זקנים עטורי זקן לבן ואור פניהם מזהירים, ובידיהם מקלות כסף, ואמרו לי שהם יבואו להשתתף בשמחת הנישואין, ואז אראה אותם בהקין.

ג. כתיב בפסוק: "ואתכם יהיו איש איש למטה, איש ראש לבית אבותיו", אם באים ראש לבית אבותיו, צריכים כולם לבוא איתם - דכתיב "ואתכם יהיו".

כששמע אביו, הרה"ק רבי יהושע את בנו החכם שמח לבו גם הוא, והבטיחוהו שייקחהו אל החתונה.

איך אפשר לא לבוא?!

כשהרה"ק רבי יוסף מאיר ממאחנובקא השיא את בתו, אוותה נפשו שהרה"ק רבי דוד מסיקוורא ישתתף בשמחת הנישואין, אף שהיה הנסיעה קשה בשבילו, ובהזמנתו הוסיף מילים אלו:

"כפי המקובל אצלנו שהאבות יבואו על החתונה ובוודאי כ"ק רוצה להתראות עם האבות הקדושים ובוודאי יבוא".

הזמנה זו שלח הרה"ק ר' יוסף מאיר בשליח מיוחד, וציווה לו להמתין לתשובתו.

כשפתח הרה"ק רבי דוד מסיקוורא את ההזמנה וקרא את הנכתב אמר בהתרגשות: אם כותב דברים כאלו האיך אפשר שלא לבוא?! והגיע אל החתונה.

...

כשהרה"ק רבי יוחנן מסטולין קרלין נסע לחתונת בית רחמסטריווקא-סקוורא ואמר: "הינו מאוד רוצים להשתתף בחופה, אי אפשר להפגש שם עם גדולים..." (דברי אהרן עמ רח).

בספר "עזר מקודש" מסופר, כי אחר החופה של הרה"ק ר' שמואל פרנקל, חתנו של הרה"ק ר"א מבעלזא ז"ע ונכד החוזה מלובלין, היה הרה"ק מהר"ד ז"ע בשמחה יתירה, עד שמרוב שמחה תקע כף אל כף ואמר: ב"ה היה לנו היום פנים חדשות בחופה - הרבי רב איציקל (החוזה מלובלין) שעד היום עדיין לא זכינו אף פעם שישתתף בשמחתנו, הגיע היום לחופה בהיותו זקנו של החתן.

שמחת צדיקים למעלה בשמחת בניהם למטה

רבי יוסף צבי דושינסקי, גאב"ד עיה"ק י-ם פירש את הפסוק: "וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלוקים וישישו בשמחה" (תהלים סח ד), עפ"י מה דאיתא בספא"ק דצדיקים השוכנים בעולם העליון משתתפים ושמחים בשמחה השרויה במציצת בניהם בעוה"ז, וזהו, וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלוקים; גם בעת אשר כבר יושבים בצל כנפי השכינה, וישישו בשמחה שם בעלמא דקשוט, יש להם ששון שהוא רוחני בזמן שיש לבניהם שמחה כאן בעולם הגשמי" (תהלות מהר"ף - תהילים).

המתנות הללו שאנו מחלקים

הטבה בשווי 1,100 ₪
למימוש בנעמן

3 חולצות לגבר
דגם VACCI מבית אקסוס
בשווי 390 ₪

מקרנצ'יק
מבית וקסברגר
בשווי 300 ₪

מתנה מדליקה לבחירתכם,
ברכישת מוצר המשתתף במבצע:

מיקסר בוש
1000 וואט
קערת נירוסטה
דגם 6N21

1,350 ₪

מיקסר בוש
800 וואט
דגם 6N11

800 ₪

מגהץ קיטור
טפאל דגם 8061
עוצמתי במיוחד
6.7 באר

900 ₪

מיקסר שף XL
KENWOOD וואט 1200
דגם 4120
כולל בלנדר

1,550 ₪

הקרן חשמל

עושים לכם מחיר

SHARP SAMSUNG TOSHIBA TADIRAN AMCOR ELECTRA
KENWOOD faulst LIEBHERR ROSIERES Tefal

36
תשלומים

סניף נתיבות
יוסף סמל 10

סניף חיפה
ברכת משה
(השילוח) 29

סניף אשדוד
אליעזר בן הורקנס 16

סניף בית שמש
נחל ניצנים 8
(מתחת ים חסד)

סניף ביתר עילית
החווה מלובלין 35

סניף ירושלים
מלכי ישראל 53
גאולה

סניף ראשי בני ברק
רבי עקיבא 29

הרב יהודה רפאל

יו"ר מוסד הרב קוק, יועץ ומטפל זוגי

כבוד

מחקר מקיף בנושא 'נישואין' עקב אחרי 136 זוגות נשואים משך תקופה של למעלה מ-10 שנים ומצא כי זוגות המשכילים לשמור על כבוד הדדי המבוסס על הקשבה, הינם זוגות מאושרים.

לכל אדם יש רצון, להיות מכובד בעיני האחר.

כל אדם רוצה להיות משהו, להיות משהו, להיות משמעותי בעיני המשפחה, החברים, הצוות בעבודה והכי חשוב בעיני עצמו.

בזוגיות, הדבר נכון והכרחי פי כמה.

לא ניתן להעלות על הדעת קיום של זוגיות אמיתית ללא כבוד.

הכבוד מגיע מתוך הנחה ברורה שלעולם לא פוגעים ולא מבקרים את בן הזוג ליד אנשים, בוודאי לא ליד הילדים.

כאשר נאמרות מילים בנימה של זלזול, את/ה לא מכבד/ת, אתה פוגע ומתרחק מהכבוד.

לדיבור שלנו יש השפעה גדולה על היחס שלנו לבן או בת הזוג. לכן, עלינו להבין תחילה ולדבר יפה אחד אל השני; לא לבטל, להקטין, לפסול ולשלול אחד את השני.

כבוד אחד לשני מתחיל ביכולת שלנו להקשיב לדבריו של השני בלי להפריע לו, בלי להתפרץ לדבריו ובלי לסיים במקומו את המשפט שלו. כך מתחיל כבוד הדדי בזוגיות. אף אחד לא אוהב שמתפרצים לתוך דבריו. מכעים מאוד שאנו רוצים לומר משהו והשני מפסיק אותנו באמצע המשפט כדי לסתור את מה שאנחנו אומרים. אין ביטוי בולט מזה לחוסר כבוד.

המתפרץ אומר לנו שהדברים שלנו ממש לא מעניינים אותנו, שאין לו צורך לשמוע אותנו עד הסוף כדי לדעת עד כמה אנחנו טועים.

התפרצות לדבריו של השני היא חוסר כבוד בהתגלמותו, היא משאירה את הצד השני מאוכזב עם הרעיונות שלו, והיא מעבירה לו את המסר המרגיז של "אני יודע טוב יותר ממך".

לרבים נדמה שהם מתפרצים לדברים של השני כי הם חכמים מספיק לדעת מראש את מה שהוא רוצה לומר. למעשה, חוסר הקשבה מעיד רק על חוסר עניין ללמוד ולהבין.

אנחנו לא נמצאים ביחד כדי לנצח בוויכוח על רעיון כלשהו, אנחנו נמצאים יחד כדי להעניק, להבין ולקבל אחד את השני.

לרבים נדמה שהם מתפרצים לדברי השני כי הם מכירים אותו טוב כל כך, ודי להם לשמוע שתי מילים כדי להבין את כל הרעיון. אנשים כאלה רק מפסידים את נקודת המבט של השני על הנושא הנדון, אין להם אפשרות לדעת זאת כי הם לא סבלניים מספיק כדי להיווכח בה.

צד נוסף שיש לנושא הזה -

רצוי שנשים לב לדיבור שלנו, כדי לא להעמיד במבחן קשה מידי את הסבלנות של השני.

דיבור בזמן הנכון, במידה הנכונה ובצורה הנכונה, נותנים לשני תחושה של כבוד, הם מראים לו שאנחנו מכבדים את יכולת הקליטה שלו, שאנחנו לא כופים עליו מאמץ יתר כדי לשמוע אותנו ושאנחנו לא מכשילים את הרצון שלו להבין אותנו.

עוד על כבוד בבית אי"ה בשבוע הבא.

שבוע של כבוד הדדי.

לפניות: Yr@mosadharavkook.com
או בטל' 050-4118259
www.yraphael.co.il

ועמל, למד יומם ולילה חשב יומם ולילה והעמיק יומם ולילה. "כשהוא ראה איזה דבר טוב שמצא חן בעיניו הוא מיד חשב איך הוא גם יכול להשיג את הדבר הזה, השאיפות הרוחניות שלו היו נמרצות ביותר".

...

"ראיתי איך הוא מתפלל בעודו בחור - איך שנכנסתי לישיבה שמעתי את השם הזה - ראיתי איך הוא מתפלל, הוא ישב במזרח - הבחורים המבוגרים והחשובים יודעי התורה והיראה היו יושבים במזרח, זה כנראה עוד מהזמן של הסבא מסלבודקא - איך שהוא היה מתפלל, לא סתם - ראו שהוא 'מתפלל'.

"אדם רוצה ושוואף, כשאדם מקדיש את מה שיש לו ועובד עליהם, עמל רב בלימוד, זהו המתכון של האיש הזה, וזו היא זכותו שישמעו את זה בחורים נפלאים ויחקו את זה שגם יקבלו איזה חשק 'להיות', חשק אמיתי לצמוח להיות. קרוב לריבונות של עולם, לגדול באמת.

"זה החשוב ביותר, כשבחור מתמלא בחשקת התורה, זה תוצאה מהתגשמות או בדרך להתגשמות של השאיפה הזאת של 'בדרך שאדם רוצה' יושבים ולומדים מתוך חשק, בחום ואכפתיות - אכפתיות זה לא דבר של מה בכך. גם זה משהו שהתמעט במשך הדורות, בדורות של פעם משהו היה אומר לידם דבר תורה היה אכפת להם. לא נשאר אדישים, אלא שמעו והגיבו, הם שואלים. ואם הם בכל זאת לא הבינו הם שאלו שוב, ואם הם חשבו שזה לא נכון הם צעקו שזה לא נכון - מתוך אכפתיות. מקפידים על יושר השכל מקפידים על דרך שתהיה בתוואי, בדרך אבותינו, אנחנו לא יכולים לסלול דרכים. אנחנו הולכים בדרכים שסללו למענו.

...

"לא באתי ללמד אתכם איך ללמוד, בשביל זה יש לכם ראשי ישיבה מהם אתם צריכים לשמוע איך ללמוד. אני רק בא לומר איך הם הרשמים שנשארו לי מדמות הענק שנקראת ר' בצלאל זולטי. יש עוד צדדים - צדדי העשייה שלו, צדדי ההנהגה שלו וצדדי החסד שלו. אנחנו נמצאים בישיבה, בישיבה לומדים לבנות את הבניין העצמי בעזר ד' יתברך, אלא שיש לי על זה שאלה אחת קטנה, למה קוראים לזה סייעתא דשמיא? סייעתא הרי הפירוש שלו שזה עוזר, זה רק עזרה? הרי הוא מוליך אותנו? התשובה היא, אין לנו מושג כמה ערך יש לרצון. משהו זכה ונהיה גאון כמו ר' בצלאל זולטי זצ"ל, מה חלק הרצון בגדילה הזאת. לעומת כל החלקים האחרים כולל החלק שנקרא סייעתא דשמיא? אומרים לך כאן חז"ל שיעיקר העבודה, ואתה צריך לדעת את זה, זאת עבודה קשה ומעייפת, - זה הרצון, שקיעות. על הדברים האלו צריך לעורר בדורות האלה. לא רואים את זה הרבה. לשקוע בלימוד, הכוונה להיות כל כולך במטרה זאת, לעשות הכל רק כדי ללמוד, להתנגן ביחד עם הקושיא של רבי עקיבא אייגר, לחשוב עליו, לרצות שזה יהיה ברור וישר ושתוכל גם להסביר אותו בבהירות לאחרים. החלק הזה הוא כל כך גדול, עד כי החלק האחר נקרא רק סייעתא דשמיא - זה הפשט.

מי נתן לך את הראש, את השכל, מי הפנה אותך למקום תורה מי נתן לך את כל האמצעים לגדול, אבל מי עושה מכל זה את הגדולה אין זאת אלא השאיפה!

צריך לחשוב על זה: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכים אותו".

במה

האבות הקדושים, ורק משנשלם יעקב בבחינת כרי של התבואה אז עמד הקב"ה עליו.

ועיין בב"ר פס"ח "ויקה מאבני המקום ר"נ אמר נטל ג' אבנים אמר אברהם ייחד הקב"ה שמו עליו יצחק ייחד הקב"ה שמו עליו ואני אם מתאחד בג' האבנים זו לזו יודע אני שהכבוד מייחד שמו עליו", ופירש שם בעץ יוסף שהוא "לראות אם הוא מחובר עם האבות שבכללם ישלימו התכלית הנרצה שיתיחד שמו של הקב"ה עליהם והיא הופעת השכינה למטה", והדברים מבוארים היטב לפי דרכנו שזה היה עיקר עבודתו של יעקב אבינו להיות מחובר עם האבות ולהשלים אותם ע"י התורה להיות נכלל אתם יחד להיות מעון ומרכבה לשכינה, ולכן שם ג' אבנים לראות אם הם מתאחדים יחד להיות ממשיך האבות ומשלימן, וכולל את כולן להיות מרכבה לשכינה.

והנה כבר הבאנו דברי חז"ל דסלם בגימטריה סיני משום שבא להעמיד מתן תורה, ונראה לבאר הדברים, דכיון שמדתו של יעקב היא תורה ויעקב הוא עמוד התורה שהעמיד תורה בישראל לכן רמז לו במראה הסולם על נתינת התורה לזרעו שהוא בכח עמוד התורה שהעמיד יעקב עם האבות, ולדרכו של מהר"ם מוואלזין יש כאן באמת ענין מיוחד שהעמדת הסולם היא היסוד למתן תורה, שהרי מבואר בדבריו שעמוד התורה שהעמיד יעקב לכלול בתוכו גם עבודה וגמ"ח נתקיים במתן תורה, שהרי כתב שרק לאחר שנתנה התורה נקבע שאין משמעות לעבודה ולגמ"ח אלא בכח התורה, ולכן נרמז כאן מתן תורה שעמוד התורה שהעמיד יעקב להשלים את המדות של האבות נתקיים במעמד סיני כשנתנה התורה לישראל.

והנה יעויין ברמב"ם באגרת תימן שכתב "והנה באר הקב"ה בתורה לאברהם אבינו שכל מה שהבטיחו ה"ת מברכות שיתן מצות לזרעו ויבדיל אותו מזולתם שבשביל זרע יצחק נאמר בלבד וכו', ואח"כ ביאר יצחק שהברכות הם שהבטיח בהם לאברהם שבכלל הברכות הם שיקיים בריתו ותורתו של הקב"ה בזרעו כמו שאמר לבניו והייתי להם לאלקים וכו', הנה התבאר לנו שמעלת התורה שהבטיח הקב"ה לאברהם שתתקיים בזרעו שיצחק הוא המיוחד ואחריו יעקב", ומבואר בדבריו שענינה של ברכת אברהם להיות לאלקים לזרעו הוא בנתינת התורה להם, וכמש"כ "שבכלל הברכות שיקיים בריתו ותורתו בזרעו", ובהמשך כתב "שמעלת התורה שהבטיח הקב"ה לאברהם תתקיים בזרעו".

אשר לפי"ז יש תוספת ביאור בענין זה שמראה הסולם הוא מתן התורה, שהרי נתבאר דענינו של מראה הסולם היה להעמיד ברכת אברהם ולקיימה ע"י יעקב, והרי מבואר בדברי הרמב"ם שזהו עיקר ענינה של ברכת אברהם ליתן את התורה לישראל, שהיא שהעמידה את היסודות שהעמידו האבות להעמיד האומה הישראלית לקבל התורה.

והנה כתב שם הרמב"ם שענין זה מבואר בפסוק בדה"י "אשר כרת את אברהם ושבועתו ליצחק ויעמידה ליעקב לחק לישראל לברית עולם", ולדרכנו נראה דחוק מורה על חקיקה שלא נתנת להשתנות, ולכן רק אצל יעקב היא נעשית לחוק, שאצלו נתקיימה הברית של כל שלשת האבות ונחקקה להיות לברית עולם בחקיקה שלא תשתנה הקיימת לדורות עולם.

בחסד יצחק בעבודה ויעקב בתורה, מקביל למה שנתבאר בדברי הרמב"ם שהאבות נעשו מרכבה לשכינה בג' המדות של הגדולה הגבורה והתפארת, שגדולה היא בחסד [עיין רש"י ריש פרשת ואתחנן "את גדלך זה מדת טובך"] וגבורה היא בעבודה, והתפארת היא בתורה, ולכן בתורה ובעבודה וגמ"ח נעשו מעון לשכינה.

ולפי"ז מבואר היטב הענין שיעקב זכה למראה הסולם ולדרגה של "והנה ה' נצב עליו" רק לאחר שעמל בתורה י"ד שנה, שהרי מה שזכה יעקב להיות מרכבה לשכינה להיות ה' נצב עליו הוא בכח מדתו שהיא כח התורה, והרי באר החסיד יעב"ץ דלא נשלמה מדתו אלא לאחר הי"ד שנה שעמל בתורה בבית מדרשו של שם ועבר, ולכן רק אז זכה למדרגה של ה' נצב אליו, ורק אז זכה להיות זרעו של אברהם ולזכות בברכת אברהם, להיות הממשיך והמשלים של האבות הקדושים, ולקיים הברית והברכה של אברהם בזרעו.

ולפי"ז נראה לבאר הענין של "ה' נצב עליו" שביאר הגר"א שהוא מורה על הקיום, דהנה לשונו של השל"ה שהבאנו "שכל אחד מהם לקח לו מדה אחת ונעשה מרכבה לה' עם כלליות כולן", ומפורש בדבריו שמה שנעשו האבות למרכבה אינו כל יחיד בפני עצמו במדה שלו אלא מתוך כללות כולן שמתאחדים כל המדות יחדיו.

והנה יעויין ברוח חיים באבות שכתב שיעקב תקן עמוד התורה ויצחק תקן עמוד העבודה ואברהם תקן עמוד גמ"ח, ולפי"ז צ"ב למה הסדר במשנה תורה עבודה וגמ"ח שהוא סדר האבות מלמטה למעלה, ולא פתח בגמ"ח שהוא העמוד של אברהם, וכתב שם לבאר דלאחר דנתנה תורה אין משמעות לעבודה ולגמ"ח אלא באופן שהם נעשים ע"י התורה ולכן רק התורה היא שמעמדת גם את העבודה והגמ"ח, וביאר בסיום דבריו "ולכן אחר מתן תורה כל ענין נעשה במדרגה היותר גבוהה ואי אפשר לעשות העבודה והגמ"ח רק כפי התורה לכן התורה עתה איננה עמוד שלישי בלבד כי אם היא כל השלשה עמודים ביחד כי בלעדיה לא יכונן".

ואשר לפי"ז מבואר היטב הענין שנאמר אצל יעקב "והנה ה' נצב עליו" שהוא לומר שהוא מקיים את הכל והוא הברית התיכון של כל המרכבה ושלמותה, כיון שגם מדותיהם של אברהם ויצחק לא נשלמו אלא בכח התורה של יעקב. דהמרכבה לא נשלמה אלא מתוך כללות כולן יחד, ויעקב במדתו שהוא התורה מאחד את כל המדות של האבות וכולל את כל השלשה עמודים ומשלים אותן, ולכן הקיום של המרכבה הוא רק כשנשלם יעקב בעמוד התורה בבית מדרשו של שם עבר, ואז זכה למדרגה "והנה ה' נצב עליו" דאז בא הקיום של האבות הן הן המרכבה, ונשלם ונתקיים הכל.

ונראה דהדברים מפורשים בדברי חז"ל בתנחומא מקץ ה' והובאו בדעת זקנים לבעלי התוס' "והנה ה' נצב עליו - לא מצינו כן בשאר האבות א"ר סימון אין המלך עומד על שדו לא כשהיא נחרשת ולא כשהיא נזרעת אלא כשהתבואה בכרי כך אברהם חרשה יצחק זרעה בא יעקב שהוא כרי התבואה שנאמר קודש ישראל לה' ראשית תרומתכם עמד עליו", ומבואר דהמדרגה של "והנה ה' נצב עליו" נתקיימה אצל יעקב כיון שבו נגמר ונשלם מדותיהם ועבודתם של

הרב איסר שפריי והרב שלמה רוזנשטיין משוחחים...

והשבוע:

סיפורי הגן, ניתוח ולמידה מאברהם אבינו

הרב איסר שפריי, מומחה לסמכות חינוכית
מאמן צוותות חינוך והורים למימוש הסמכות

הרב שלמה רוזנשטיין, מח"ס 'הפרשה המחנכת'

ברוך
תושיה

אישי חינוך מדברים חינוך
עם הרב איסר שפריי
שליט"א

יודעים, יש אומרים מגיל שלוש ועד ארבעים, שלושים ושבע שנים. במסע הזה אברהם אבינו התמסר לתהליך החקירה והחיפוש שהוביל אותו הישר לזרועותיו של בורא עולם.

המסע הראשון היה מסע תודעתי כשהוא עדיין בסביבה הטבעית לתוכה גדל, התהליך התודעתי בידל את אברהם מסביבתו בתפיסותיו, בהתמקמות שלו מול העולם, הוא ראה דברים אחרת ופעל בהתאם לכך.

בהקשר שלנו זה מוביל אותי למחשבה - מה מביא אדם לרשות ולחופש לראות דברים אחרת. כבני אדם אנחנו נוטים בדעותינו למה שנראה בעינינו דעת הסביבה. רוב התפיסות של רובינו בנושאים השונים הן מה שנראה בעינינו כתפיסת הסביבה באותו עניין. גם מי מאיתנו שנוטה ל'איפאק מסתברא', זה עדיין באותו אזור חיוג של סברות.

גדלנו בבתי מדרשות בהם נמנענו מחלילה להעריך את האבות הקדושים גם לא בשולי גלימתם, אומנם מעשה אבות סימן לבנים, ועלינו לאחוז בשולי גלימתם, כמו שאמרו מתלמידיו של אברהם, אנו זרעו ואנו תלמידיו, ולשם כך אני מבקש להציע את המחשבה שהמנוע מאחורי החקירה של אברהם אבינו לא היה סקרנות אלא בקשת אמת צרופה. הייתה בתוכו קריאת נפש לחיפוש הפשר והמשמעות של העולם בו הוא חי, הקריאה הזו לא הזמינה אף תוצאה למענה אמיתי ומלא לפשר.

במובן הזה ניתן להניח כי מעבר לקריאה וההשתוקקות לפשר, הייתה באברהם נאמנות לקריאה הזו, והיה הולך בעקבות לאורה, בדרכו הפך כל אבן עד שהציק עליו בעל הבריה. ואגב, אם הציץ עליו בעל הבריה, משקף התגלות אלוהית רק בגיל שבעים וחמש, כלומר מאז גיל ארבעים עת גילה את בוראו. היה זה במובן מסוים תהליך חד צדדי מאברהם, ללא משוב אלוהי.

במסגרת התהליך הזה אברהם משתף את תובנותיו עם תרח אביו בדרך ממחישה, בשבירת הפסלים. לי לא ממש ברור מה הייתה המטרה שלו בשבירת הפסלים, הוא שבר כי הם הפריעו לזו או שביקש לצרף את אביו לאמונתו? האמת שבחז"ל מופיע רק שאברהם הגחיק את מעמד הפסלים בעיני אביו, אבל הוא

הרב שפריי: אתה מכיר את זה שאת סיפורי התורה על האבות הקדושים, אנחנו מכירים מהסיפורים של הגננות?

הרב רוזנשטיין: ברור. זאת הבעיה הגדולה שלנו.

הרב שפריי: ברור. יפה, אז אני אגיד לך מה אני זוכר מהגננות. אברהם אבינו הכיר את בוראו, השתוקק לצרף נוספים לאמונתו, רצה להחזיר אנשים בתשובה. חשב, חשב מה עושים, ואז עלה על רעיון מאוד פשוט. בהודו יש הרבה יהודים מטיילים, אנחנו יודעים שאנשים מחוץ לבית, אפשר להתחבר אליהם יותר בקלות. אקים שם מרכז יהודי, כתובת לכל עניין יהודי, מרק חם בחורף, מים קרים בקיץ, הם יבואו לאכול, וכשיפתחו את הפה אדחוף להם יהדות.

בהקשר של אברהם אבינו, מה שאני זוכר מהגננות שאברהם אבינו זיהה צורך של אנשים במרק חם באמצע הדרך, פתח שם פונדק, עם פתח לכל כיוון כדי לא לפספס אף אחד, כל מי שנכנס קיבל מרק, וכטוב ליבו של האורח דיבר אליו המארח יהדות ואמונה.

כשהאמא רוצה להאכיל את הילד והוא לא פותח את הפה, מה היא עושה? אומרת לו: איך עושה חמור? אי אה, נכון? ואז הוא עושה "אה", וכשהפה פתוח היא משחילה את הכפית. כך הפנמתי את הסיפור של אברהם אבינו. אברהם עשה להם 'אי אה', הם פתחו את הפה, והוא דחף להם את הקב"ה. האם זה הסיפור?

הרב רוזנשטיין: האמת שעבורי הכותרת של אברהם אבינו, היא דווקא ה"לך לך", קראתי לזה פעם, "האומץ להיות בודד". הרי לעזוב את הכל, את המשפחה, את המדינה, את הארץ, את החברים, את התרבות, את המורשת והאמונות. את כל מה שאחרים האמינו, לעזוב הכל ולומר: אני מאמין שיש מנהיג לבירה. אני סקרן איפה נכנס לתוך זה המרכיב של השפעה על אחרים?

הרב שפריי: מדברי המקרא אנו למדים שלאברהם אבינו היו שני מסעות, בשניהם הוא יוצא לדרך ללא מטרה ידועה מראש, המסע הראשון הוא מסע החקירה אחר מי ברא אלה, זהו מסע שסיים אותו בגיל שלוש או ארבעים. כמה זמן ארך המסע? אנו לא

תושיה

מרכז רב תחומי לפתרונות חינוכיים

תושיה - הכתובת של גדולי ישראל לפתרונות חינוכיים

טלפון: 073-2003333 מייל: inf•tushia@gmail.com

התנועה הטבעית שלה היא לעבר חיבור.

הרב רוזנשטיין: ואיך זה מתחבר לאוהל אברהם עם ארבעת הפתחים, מאכילם ומשקם והמכיר להם את מי שאמר והיה העולם.

הרב שפריי: בוא נתחיל עם מה לא היה שם. א. אברהם אבינו בודאות לא צד באמצעות מאכל כדי להשפיע יהדות, כי זאת לקיחה ולא נתינה, והחסד לאברהם מתייחס גם לגשמי. ב. אפשר שאברהם אבינו גם לא שיתף את אורחיו בתובנות ובמסקנות של התהליך שהוא עצמו עבר. אגב, בדיוק שהוא גם לא שיתף את תרח, רק שאל שאלות, וערער את נקודת המוצא הראשונית של תרח.

באותה מידה הוא הניע אצל אורחיו תהליך של חיפוש, עורר את סקרנותם, ובהמשך כל אחד לקח את זה למקום לאן שהוא בחר, במונחים רבים מאוד זהו מחנך אמיתי, מחנך שמניע תהליכי צמיחה עצמיים.

ג. די ברור לי שאברהם לא ישב בסוף יום או חודש לחשב כמה קירוב הוא עשה או כמה "קוקואים" הוא חתך, וגם לא כמה אנשים התחילו לשמור שבת; לא בגלל שהוא לא היה צריך לתת ד"ח לשום גביר מממן, אלא מפני שבכל התהליך הזה אברהם עצמו כאדם לא היה נוכח, לא היה קיים בכלל. תודעת האלוקות שחיייתה בקרבן, נפשו האלוקית התנהלה באופן משתף בכל אוצרותיה, גם הבהמיים, בטבעיות ובפשוטות של גוף אחד, ללא כל "לשם ייחוד" מיוחד, בדיוק כפי שהדבר נכון אצלנו באשר לנו ולבני ביתנו.

ד. אברהם גם לא בנה קהילה, הוא לא קירב אנשים לעצמו, הוא הניע אצל אורחיו תהליכי התקרבות שלהם לכור מחצבתם, זה מהותי כי רק כך זאת נתינה.

הרב רוזנשטיין: ברשותך אסכם במילים שלי שלוש נקודות מהותיות שאפשר לקחת אותן לחיים הפרקטיים שלנו: א. הבחנה מהותית בין יצר הסקרנות וחקירה הנובעים מתנועת חופש המייצגת תשוקה לפריצה ומיטוט המוכר, לבין חקירה המונעת על ידי בקשת אמת; וסופה מוכיח על תחילתה, חוגים מסוימים למול המתבוננים המתחכמים.

ב. אי אפשר להאכיל אנשים בתובנות, זה לא שיתוף קבצים, רצוי ואפשר ליצור גירויים ולהניע תהליכי חשיבה והתבוננות. במובן הזה אברהם ראשון המשפיעים בתורתנו סלל דרך לאיך עושים קירוב לאלוקות, אברהם האמין בתהליכים ולא בתוצאות. מה האורח יעשה עם הגירוי שסיפק לו אברהם זה עניין שלו בלבד, בשלב זה אברהם אבינו שחרר, הוא לא איים ולא פיתה, וגם לא חילק פרסים. הווייתו ומציאותו יצרו את האקלים שאפשר התבוננות והתפתחות.

אמנם התוצאות דיברו בעד עצמן. נתינה שנועדה ליצור אפשרות ללקיחה היא לקיחה ולא נתינה. נתינה שתכליתה הנעה לפעולה היא מניפולציה וקיימת בה איכות מזוהמת של העדר כנות שדוחה התקרבות.

לא הציע לו משהו אחר במקום. ייתכן שאברהם ביקש בסה"כ לשמוט לתרח את משענת הקנה הרצוץ שעליו נשען. ייתכן גם שאברהם הבין שלנפש יש נטייה טבעית לחיפוש משמעות ומה שמכבה את הנטייה אלו הסתמכויות של משענות רצוצות מתחלפות שמעניקות מענה חלקי: אצל אחד זה הפסלים, אצל אחר זה המשפחה, אצל השלישי סיפוק מקצועי. סוף דבר, לכל אחד מאיתנו יש את הפסלים שלו.

אברהם ביקש בסך הכל להניע את תרח להתבוננות פנימית בסביבה שבה לא יהיה לו במה להיאחז, גם לא באופן מדומה. המסע הראשון של אברהם הוא זה שזיכה את אברהם בהגדרה "העברי". המסע התודעתי לעבר האמונה אומנם התבסס על חופש מחשבתי ורשות לחקור, אבל אלו נבעו ממחויבות עמוקה ויסודית של אברהם להבנת פשרו של עולם במטרה לחיות את חייו בהתאמה.

זוהי תנועה נפשית של חירות שנובעת ממחויבות עמוקה ולא חירות שנובעת מהרצון לפרוץ מסגרות ופריקת עול שזו תנועה נפשית הופכית.

ואמנם סופו מוכיח על תחילתו, הוא זה שמשתתף בברית מחייבת עם בורא עולם. זהו לא תהליך קוגניטיבי של מחקר, גם לא של מחקר הוגן, זהו תהליך ששותפים לו כל בחינות ומרכיבי האדם באשר הוא. אינו דומה האדם במעלה התהליך למי שהיה בתחילתו. ישנם חוגים במסגרת החרדית שיודעים בחשיבה העצמאית שלהם, כמו חוגי החזו"א שהיה ידוע בחשיבתו העצמאית, ובד בבד קיימת שם מחויבות על קיום מצוות באדיקות וביצירתיות נפלאים, מאידך קיימות תופעות של חקרנות לשם וכחנות, ואכן נראה מי יוצא מכאן ומי יוצא מכאן.

הרב רוזנשטיין: עדיין לא שמעתי אותך מתייחס לחיבור בין ההתקדמות האמונית האישית של אברהם לבין פעילותו שמועדדת אחרים לעשות אף הם כמוהו. הרי בשני המסעות גם זה התודעתי וגם זה הגיאוגרפי (אם אפשר לקרוא לו כך), מתקיימות שתי תנועות מקבילות, האחת של אברהם עצמו הנע לעבר אלוקות, והתנועה המקבילה, היא תנועה שמשתף את הסביבה בתהליך, האם זה מקרי או מכוון?

הרב שפריי: היכולת הבסיסית לחשיבה בכלל ולחשיבה חופשית מבוססת על האפשרות של האדם להתמקם בעמדת מתבונן. עמדת מתבונן זו עמדה שבה האדם מתבונן על ההתרחשויות במבט מלמעלה, במבט של בלתי מעורב, זו עמדה שמאפשרת לו לאמוד את הדברים ולבחוןם שלא מבעד לפילטרים של מי ששרוי בתוך הסיטואציה.

במובן הזה דווקא החיבור לאלוקות מבטל את המחיצות שבין אדם לחברו, "לתאוהו יבקש נפרד"; על ידי תפיסת החברה האנושית כשם אחד וגופים מחולקים. זה דומה למבואר בספרים שכאשר האדם מזוהה יותר ויותר עם נפשו האלוקית הרי שאהבת הזולת מתפתחת ומתעצמת בו בטבעיות, שכן המפריד הלוא היא הנפש הבהמית הלכה לישון, אז עכשיו יש שקט כי הילדים לא מפריעים ואילו הנפש האלוקית של באי עולם אחד היא ומשך

רומניה חלק 3 - פויאנה בראשוב

בחורף ומסדרים במרפסת מדפים מיוחדים למזון...
נשוב לרומניה, והפעם נציץ לאתר הסקי המפורסם השוכן
למרגלות ההר טימפה שהינו חלק מרכס הרי הקרפטיים הדרומיים
ונקרא בשם פויאנה בראשוב.

מאחר וקוראי המדור החביבים אינם נמנים בהכרח על ציבור
חובבי הסקי, נרחיב מעט כמבוא והרחבת ידיעה על רכסי ההרים
הנישאים הללו.

כשאנו מביטים בעין אמונית על תופעת הטבע הזו שנקראת
רכס האלפים, הוא בדמיונו רכס גבוה יותר מהר חרמון, המתנשא
לגובה 2814 מטר מעל פני הים בצד הלא ישראלי (בצד הישראלי
הרכס הגבוה ביותר הוא כ-400 מטר פחות ועומד על 2424 מטר).
מדובר בגובה רב ומרגש לראות את כיפתו הלבנה הנראית למרחקים
ביום בהיר.

זכורני את התחושה בפעם הראשונה בחו"ל שהרמתי ראש
מהרכב בו נסעתי לראות את ראש ההר האלפיני שחלף לימיני.
כמעט וחטפתי נקע צווארי - ולמרות זאת, לא ראיתי את ראשו...
הייתי צריך להסתובב על גבי ממש ולהביט אל על, גבוה מעל גבוה,
לקלוט איזה גמד אני שמביט לעיניו של הענק הענקי הזה. זיכרון

שלום לכם וברוכים השבים למדור - מדור חורפי
וחמים של גלות קרירה עד קפואה, שלרבים מיושבי
הארץ אין היכרות של ממש להתמודד עם הקור
הזה, אולי הירושלמים והצפתים טעמו טעם קרה...

לפני הכל וראשית לכל, אני מרגיש חובה להוסיף את המשפט
הבא: המדור הוא לעיתים אינפורמטיבי לטובת המטיילים והשוהים
בעולם. צריך לזכור וחשוב לדעת - לפני שיוצאים מארץ הקודש,
ארץ חמדת אבות, לארצות העמים - אשר מחוץ לארץ ישראל,
לבדוק האם נסיעה לצורך הנאה וטיול, היא בגדר הצרכים שמותר
לצאת מארץ ישראל. יש להיוועץ בעניין, כבכל עניין ושאלה
הלכתית - ברב ומורה הוראה.

ודאי שאין הדברים מכוונים ליושבי על מדין, לחובשי ספסלי
בית המדרש, שתורת ד' היא מעוזם, היא חדות ליבם, בה מצאו,
מוצאים וימצאו את הטעם האמיתי לחיים. אשריכם!

...

השבוע, אנחנו נגלוש לטמפרטורות שאפילו המקפאי הביתי
הממוצע לא מכיר... נעשה לכם היכרות עם החברים שחוסכים פריזר

הרי הטטרה - מהרי הקרפטים

וישראל מה לחפש באותם אתרים יוקרתיים יותר מאשר באתרים העממיים. ואולי להיפך לחלוטין. רומניה ואוכל כשר - זה לא סיפור פשוט. הכי נכון וראוי - להצטייד מהארץ במזון שיספיק לימי הנסיעה הנפלאים הללו. בברכת גוט שאבעס לקוראים היקרים.

צעיר של הלם מהמושג גובה. יחד עם זאת, איני מכיר תמונה טובה שיכולה להעביר את תחושת קרבת האלוקים שאופפת את המאמין המביט אל הגובה העצום שמזדקר למולו. כשהרכב בסיבוביו היה בתנועה ומלוא ההר היה לנגד עיני, הראש מסתובב כמו מצלמה בזרוע רובוטית, מעלה מטה ימין ושמאל ולצדדים, להכיל את ההיקף העצום של המומנט הנקרא הר אלפיני. אל תנסו לדמיין, זה עצום. אני עוד זוכר את מנגינת "כבודו מלא עולם" של מקהלת הילדים של יגאל צליק מתפרצת מפי בהתרגשות... "איה מקום כבודו להעריצו"...

...

הרכסים הללו חוצים את יבשת אירופה ושמותיהם משתנים אך לא מהותם, הרי הקרפטים ממוקמים בחלק המזרחי של מערך ההרים המרכיב את מרכז אירופה.

הרכס יוצר צורה של קשת והוא חוצה גבולות של המדינות: אוסטריה וצ'כיה, סלובקיה - שם עובר הרכס הגבוה ביותר שנקרא פסגת רלכובסקי (Gerlachovsky) המתנשא לגובה 2,655 מטרים, פולין, הונגריה, אוקראינה ורומניה בה עובר הרכס הגבוה הנקרא פסגת מולדובאנו (Moldoveanu) המתנשא לגובה 2,544 מטרים. מיקומו בהרי פגראש (Făgăraș) שבקרפטים המרכזיים, בסמוך לכביש הטראנספגריש. מצד אחד בדרום מערב הם מתחברים לרכס הרי האלפים, ומהצד השני בדרום מזרח, הם מתחברים לרכס הרי הבלקן. אורכם נמתח על פני כ 1,500 קילומטרים של יופי שמימי בלתי נגמא.

ומה המיוחד בהר הטימפה? ובכן, בפויאנה בראשוב יש אתר סקי, שהוא כרגע היעד אליו אנו מכוונים החורף.

אני מחבב את מרחב הגלישה שקיים בפויאנה בראשוב, אבל אני רוצה להרחיב דווקא על נקודה יהודית אחרת לחלוטין. ראיתי אתרי סקי מכל הסוגים הגדלים והאפשרויות, ואני מסיק שאין ליהודי שומר תורה ומצוות המקפיד על אכילה ושתייה כדת משה

לילה טוב

הכל טוב יותר בריקוטה

אתם מוזמנים לחוויה קולינרית של מנות יוקרתיות, מאפים הנאפים במקום, סלטים מעוררי טעם, דגים טריים המוגשים לצד מגוון תוספות עשיר וקינוחים שלא ישאירו אתכם אדישים.

אירועים עד 200 איש | חדש! שירות משלוחים

Ricotta

הרית המדע 3, הר חובבים, ירושלים
טל: 02-587-0222

לדבר על ליצנות וזלזול בכבוד חכמים הנגרמים בצורה עקיפה על-ידי התלות בכל התעשייה הזאת.

אפשר להסביר לכל בר דעת שכל אותן שעות יקרות שהוא שורף כדי ללמוד את כל השירים הזולים עם כל הניואנסים הדקים וכל אותן שעות שהוא מקשיב לכל העדכונים השטותיים שהיום כאן ומחר... דברים שלעתיד הרחוק ואפילו הקרוב לא יהיה להם מכך שום תועלת, שלא לדבר על כך שכמעט כל אחד נחשף בשלב מסוים לתכנים שהוא יצטער מאד על כך, הרי שבהסברה נכונה ובליצנותא דעבודה זרה נפחית ונחסל את הערכה והערצה לכל אותן דמיות מפוקפקות.

אמר לי לאחרונה משגיח חשוב, כי הוא עוקב אחרי בחורים המכורים לעניין והוא שם לב שכל הסקרנות וההשתוקקות מתנקזים לשעות בהן הוא מקשיב לכל אותם ליצנים, ולמחרת כאשר הוא מגיע לשיעור לא נשאר לו שום סקרנות לדברים חיוביים לאחר שבהם על סיפוקו בדברים הזולים.

מצחקיק וכואב שאותם זמרים, שדרנים ושחקנים שלא היינו עומדים בד' אמותיהם, הם הופכים לרבותיהם המובהקים של אותם צעירים. את השיעור הם לא הבינו, לשיחה של המשגיח הם לא הקשיבו, אבל לדקלם מילה במילה את הריאיון עם אותו... הם ידעו לפרטי פרטים, זה תופס את הראש, משעבד את המוח וחבל.

אם נשכיל בסייעתא דשמיא לספק את ילדינו בסיפוקים ערכיים, בחמימות ביתית יהודית טהורה, נחסוך ונמנע את הצורך בתחליפים זולים.

ונוסיף נקודה חשובה שעלינו לתת את הדעת עליה.

הרחוב לא חייב להיות מרכזי באזור חילוני, הוא גם לא חייב להיות קניון מלא בשחץ ותועבה. הרחוב לפעמים נמצא בבית הוא פשוט חודר פנימה, ילד שאינו מסופק ואת כל חיותו הוא יונק מכל מיני מכשירים 'כשרים', הוא גם ילד שנמצא בעצם ברחוב. אנחנו רואים היום צעירים המחוברים לנגנים, לקווי הנייעס ולכל מיני חינונים כחולה מונשם המחובר לחמצן, משם הם שואבים את החיות וזה מרכז עולמם.

יש לזה הרבה סיבות, אבל ברור שילד שטוב לו בבית, הוא יכול לנהל שיחות פתוחות עם ההורים. ילד שמרגיש חום ונעימות ביתית אינו בורח כל דקה פנויה לסיפוקים חיצוניים.

אנחנו חייבים להיות כנים ונדגיש שלא כל 'מכור' הוא תוצאה שקשורה לבית, אבל ברור שבית חם מפחית את הסיכון.

הכי קל, זמין ונוח, להושיב את הילדים מול מחשב ולצפות בסרט 'חינוכי' המומלץ על-ידי אישי חינוך. זה נותן שלוש שעות שקט. אבל אם ההורים היו מבינים שבשעות אלו הם חושפים את ילדיהם לסוג תעסוקה חדש, מין גירוי עוצמתי המקיף את כל החושים, הראייתית, שמיעתית וחזותית, גירוי שהילד יחפש לחוות שוב ושוב ולא תמיד בידעת ובבקרת ההורים, דבר המביא אסונות רוחניים שתוצאותיו מי ישרונו.

• • •

הגישה לא צריכה להיות לוחמנית, אף אחד אינו אוהב לשמוע אסור אסור. עלינו להסביר לילדים עד כמה זה ממכר, עד כמה רדוד להיות מחובר לכל הפטפטת הרדודה והזולה, שלא

השתלה+מבנה
+כתר מעבר
בפגישה אחת

טיפול שורש
במכשור מתקדם

יישור שיניים
בשיטה מתקדמת
תוך זמן קצר במיוחד

אסתטיקה
וציפוי חרסינה

השתלות שיניים
בלייזר

ד"ר שכרף.
טיפול מושלם,
רואים גם מקרוב

מרפאת שיניים

ד"ר גבריאל שכרף | מאה שערים 78

• יחס אישי
• 25 שנות ניסיון
• כל סוגי הטיפולים

• טלפון: 02-5822920

הרהורים

מיכאל הכהן

ריטלין, האמנם?!

כשאמא של חזקי התקשרה ובפיה ביקורת קשה על הנהלת בית הספר שמתעקשת על טיפול בריטלין לבנה מחמדה, הרגשתי צורך לספר לה קצת על עצמי.

ילד שנטל ריטלין בכמויות שיכלו להחזיק כיתה שלמה, כבר אז עניין אותי האם מה שאני עושה הוא טוב או לא, האם זה הפתרון היחיד? האם אין לזה שום השפעות שליליות? האמת שתמיד סקרנה אותי השאלה הזו, אבל ממגוון רחב של סיבות (ובין היתר בגלל דחיינות והפרעות קשב) לא נתתי לעצמי תשובה.

כשנכנסתי לעולם החינוך וההוראה, הדברים קיבלו אצלי סוג של כיוון אשר מיום ליום אני רק משתכנע עד כמה הוא נכון. לפני שאספר לכם על מסקנותיי, תנו לי לספר לכם על עצמי מעט.

נולדתי ילד עשירי במשפחה מרובת ילדים בע"ה. אמא שלי מספרת שכבר בעודי עולל הבינה והרגישה שאני היפראקטיבי... אם בעבר הרחוק היחס לשובבים מאוד היה בין כפרת עוונות לבין 'יס'לה סלוצק'ר'... לפני כ-15 שנה היחס ל-ADHD היה רחמים במקרה הטוב, וקטלוג של בינוני במקרה היותר מצוי. זה מה שעולם הרפואה בכללותו שידר, זה מה שכל הורה הבין וזה מה שעבר לילד.

אנשי המקצוע הסבירו במשפטים מלומדים שהריטלין הוא משהו טוב וסולידי שמאד יעזור לילד, ועם כל הכבוד אליהם יש כנראה דבר אחד שהם שכחו.

מה הוא הדבר אתם שואלים?

שילד אמנם לא מבין מספיק את כל מה שהם מסבירים בטוב טעם, אבל הוא מספיק נבון בכדי לחשוב משהו אחר.

מהו הדבר האחר?

אליה נפגש בשבוע הבא...

בחסות:

משכנתא?!

אתה יכול בעצמך!

י.כ.א.י. יעל. יחסכון.

עוד שירות מבית

מייל: m.b.6724273@gmail.com | טלפון: 055-6724273 | 077-3179419

שירותים מקצועיים רשמיים בארה"ב
למוסדות וארגונים ישראליים

הקמה וניהול עמותות ומוסדות ציבור בארה"ב
Non-profit organization / 501c3

לייקווד שירותים מיוחדים
Lakewood Special Services

+1.848.2991110 | 03-6191888
info@lakewoodss.com | www.lakewoodss.com

בריא זה אפשרי

מוצרי טבע איכותיים על בסיס צמחי בלבד!

בעלי בקרה ותקן אירופאי,
אישור משרד הבריאות, ובהכשר מהודר!

קפסולות פירות יער

לניקוי עורקים וכלי הדם,
אנטי דלקתי, עשיר בברזל,
חיזוק מערכת החיסון

קפסולות פירות וירקות

כהשלמת תזונה, לגדילה,
גבייה והתפתחות.
הגנה ממחלות

שייק חלבון צמחי

מזון מלא מושלם,
בשילוב ויטמינים ומינרלים
מפירות וירקות.
תחליף ארוחה לילדים, ספורטאים,
מבוגרים, מצבי תשישות.

תערובת 4 סוגי אוטגה ממקור צמחי

לתמיכה בריאה, במוח,
מערכת העצבים, לב.

לפרטים:

050-4113423

המוצר אינו תרופה

הרב אברהם ישראל פרידמן

המערה המסכרת

מיילים של נשמה מעיר הנשמה, ימים אחדים לפני שעולים לתפילה במערת הבת עין זיע"א ביומא דהילולא

סעודה זו, כנודע, מסוגלת לישועה ורבים נושעו בעטיה). מעלים המשתתפים את זכרו של הצדיק מאווריש זי"ע, אבל בעיקר את אורחותיו ומשנתו שהשפיעו עמוקות על העם היהודי - לדורות.

...

אחת מהנקודות ש'תפסל' אותי כשאני מנסה לפסוע במשעולי חיינו הן לא רק מופתיו הפלאיים שחולל בימי רעידת האדמה בשנת תקצ"ז (סיפורים המוכרים לכולנו), אלא דווקא העובדה שהרה"ק שהתגורר בחמילניק ובז'יטומיר ועוד - כשכבר הגיע ארצה כה ערג וכה השתוקק "להרגיש" את קדושת ארץ ישראל. הלא את ספרו 'בת עין' חקק בשם זה "מפני שהכנסתי בכתבים קדושת ארץ ישראל אשר עיני ד' אלוקך בה תמיד", כפי שכתב בהקדמת הספר. ובדיוע הוא, שלאחר ששמע מאחד השד"רים כי "אבני ארץ ישראל נוצצות כמרגליות" שפך תפילתו לפני הבורא שיאיר עיניו לראות זאת.

כאלו שחיים כאן על האדמה (ואולי גם נולדנו כאן), אנחנו פחות מדברים על הקדושה של ארץ חמדת אבות אשר עיני ד' אלוקך בה. זה אך טבעי שאנחנו מתגוררים כאן, והשיח המרכזי הוא סביב איזה עיר תפתור לנו את "מצוקת הדיוור" ההולכת ומעמיקה. אבל דבריו הם בעצם מעגל שלם של חיים: לחיות את קדושת התורה דרך ההבנה כי מדובר בדברי אלוקים חיים. לחוות את טעם המצוות בחינת "ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה". לחזות בנועם ולהתקשר בקשר של קיימא עם ריבונא דעלמא. כמו שחיו צדיקי קמאי בעולמם הטמיר. ולוואי שנזכה גם אנחנו להשיג ולחיות חיים פנימיים של עבודת ד'.

בהיותי נער, לפני לא מעט שנים, הייתי 'נוחת' על הציון של הצדיק הישר מהאוטובוס, ומבקש ישועה משמיא. היה זה מין 'כספומט': מתפללים ומקווים כי הישועה המיוחלת - בא תבוא במהרה.

עם זאת, ככל שנוקפות השנים לצד העובדה שבעיר כמו צפת אתה מוקף בצדיקי עליון ומצוקי תבל - אתה מבין שהשתטחות על ציון הצדיק היא סוג של 'עבודה'. דבר שמחייב 'הכנה דרבה' מוקדמת. במה דברים אמורים?

ציון הרה"ק 'בת עין זיע"א ביום ההילולא, אשתקד

אנחנו הולכים ומתקרבים ליום נורא ההוד של ההילולא קדישא של הרה"ק הבת עין זיע"א, מגדולי רועי החסידות, אשר האיר לארץ ולדרים מעירנו הקדושה - צפת. בתחילת שנות מגוריי בצפת הבנתי כי מדובר ביום מסוגל, בצדיק שפועל ישועות בקרב הארץ; והלכתי בדרכי לכולל למערת הציון שם העתרת בתפילה חרישית עבורי ועבור יהודים שאני מכיר מצפת ומחוצה לה.

כיום אני מבין, שזה לגמרי לא מספיק. אני - ואחרים שאני מכיר - משתדלים ללמוד לפני כן מתורותיו הקדושות של בעל ההילולא (כמו - לדוגמא על עבודת השפלות שהכביר בה). להפליג במנהרת הזמן לאחור וללמוד על דרכיו ואורחותיו בקודש בניסיון לספוג קמעה מהזיכרון שאפף את הרה"ק, הבת עין זיע"א, שהאציל מרוחו והודו על עיר הקודש בזמני רעידת-האדמה המפורסמת. ובכלל, למי שמכיר קצת היסטוריה, הוא היה אב רחימאי להמונים, ובכללם יהודים שבורי-לב.

כך גם בסעודות ההילולא הרבות שנערכות בצפת של ימינו. (ואגב, בקרב כמעט כלל החוגים והעדות, לא רק בחוגי החסידים;

לתגובות, לכל מידע צפתי ובפרט על צפת החרדית, וכן לרכישת הסדרה החינוכית 'דָרְנו' והספר החדש "בּוּדאי גם שם" (לא ניתן להשיג בחנויות): 0504116867@GMAIL.COM

משל הפנס

אחת המשימות של כלולו היא להאיר את העולם בעזרת תכונות טובות, אך הגאווה מונעת מהאור שלנו לזהור.

במילים אחרות, אפשר להשוות את האדם לפנס; האור שנוצר בתוכו הוא הערך הפנימי האמיתי שלו, נוכחות אלוקית שנמצאת בקרבו. העדשה החיצונית של הפנס היא האגו שלנו, הכמיהה ליצור לעצמנו תדמית מרשימה. ככל שהעדשה עכורה ואטומה, כך יעבור דרכה פחות אור החוצה. לעומת זאת, ככל שהעדשה שקופה וצלולה, נפיץ אור רב יותר. כך, ככל שהאדם גאה יותר, הוא פחות יאפשר לאור האמיתי שלו לזהור.

...

רואים זאת בחיי היום-יום. אם נהיה בקשר עם אדם עניי וישר באמת, נחוזה התנסות רוחנית משמעותית ונקבל השראה; הוא אכן ישפיע עלינו. כך גם ככל שנהיה ענווים - האור שלנו יהיה חזק יותר, וכך גם ההשפעה שלנו על העולם.

לדוגמה, התורה כותבת שמשה היה העניי ביותר מכל בני האדם (במדבר יב ג), ומתארת את פניו כמאירות באור טהור (שמות לד כט). על פי האמור עד כה אפשר להסיק שהגאווה היא אשליה. היא אינה רק מקנה לנו את התחושה המזויפת שאנחנו זוהרים, אלא גם מאפילה על האור האמיתי שלנו. בתוך כל אחד מאיתנו שוכנת נשמה שנבראה בצלם אלוהים. לא ייתכן שיש משהו שערכו גדול מהערך שלה. האגו שלנו הוא המאפיל על האור הזה.

קרב לוודאי, כי זה מה שמסתתר מאחורי האמרה המבוססת על דברי חכמים (עירובין יג ע"ב): "כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו, וכל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו". במילים אחרות, מי שמחפש כבוד אישי, מונע מגדולתו האמיתית, מהאור האלוהי שנמצא בתוכו, להתגלות. לכן, האור בורח, כלומר נכבה, מסתנוור מהגאווה שלו, וכן להפך.

...

עלינו לדעת, כדי שהפנס יוכל להאיר בצורה מושלמת, מעבר לעובדה שהעדשה שלו (האגו) צריכה להיות שקופה, עליו להיות מחובר למעגל חשמלי.

בהשוואה לאדם, מדובר בחיבור לבורא העולם וללימוד התורה. כאשר אנחנו קונים פנס הוא יישאר כבוי כל עוד לא נכניס בו סוללות היוצרות בתוכו מעגל חשמלי; הרי אין לו מקור אור עצמי. בהקבלה, עלינו לדעת שהתכונות הטובות שלנו, והן רבות, אינן קיימות בזכותנו, אלא ניתנו לנו מאת האלוהים. ככל שנתחבר אליו יותר, כך האור שלנו יהיה גדול יותר.

נוסף על כך, עלינו לדעת שהמטרה שלנו היא אך ורק להאיר את העולם, ואיש אינו אמור לדעת מאיזה פנס מגיע האור. בסופו של דבר, האור אינו שלנו, הוא רק ביטוי לאור האלוהי. אם מקום מסוים מואר היטב, אף אחד לא יתעניין לדעת אילו פנסים מאירים טוב יותר. גם אם כל פנס מאיר באופן שונה, כפי שאמרנו, העולם זקוק לכולם. האור הוא החשוב, לא הפנס. לכן איננו אמורים לחפש אישור או זכות למעלות שלנו. לא קל לנהוג כך, אך זה הרצוי.

לדוגמה, כשמישהו אומר לאנשים דברים מועילים שלמד ממך אך אינו אומר אותם בשמך, רצוי שלא תרגיש רע בשל כך. בסופו של דבר, המטרה, שהיא להאיר את המקום, הושגה אף אם איש אינו יודע מאין הגיע האור. בדוגמה אחרת, חשוב רגע: האם היית נפגע אילו היית החזן בבית הכנסת שלך, והיו מחליפים אותך באדם אחר, או להפך: כמה היה משמח אותך אילו היו בוחרים בך להיות החזן החדש? לאדם עניי באמת לא אכפת מי החזן. אכפת לו שהתפילה תהיה טובה.

עלינו לדעת גם, שבכל פעם שאנו מצפים להכרה על שהארנו משהו, בנינו משהו או השפענו על משהו, באופן אוטומטי העדשה החיצונית שלנו נעשית עכורה ואנו מאבדים מהיכולת להאיר ולהשפיע.

בשל כך, הענווה ולא הגאווה היא שתחשוף את הגדולה שלנו.

האדריכל
רוני דיין

מסעו של דן
אורי משנהות הדיינים
הספד כל המלכות המסורתית את מחשבתו של כל דן.
שרכות ומשנות באופן מרתק, מפתיע ובכיר.

משפחה אחת
עוזי דנון
כיצד נבנה בני אדם פנים פנים בעד בורח הרחמים בין בני זוג
או בין הורים לילדים • ומחשבתו של קנפיקס • נגינת
אמן • הפרדה בין מנהג האדם לדתותיו

הוצאה לאור צופ • הפצה: קולמוס 072-2441670 • לרכישה מקוונת kulmus-books.co.il • להשיג בחנויות הספרים המובחרות.

"שנה את מחשבותיך ושיניית את עולמך"
(נורמן וינסנט פיל)
ספריו של הבנקאי, הפילנתרופ המוביל רוני דיין מסאן פאולו, ברזיל.

שלווה בארמונותייך

חנה דיין

בדידות

"זהבה, איך את מרגישה היום?"

"כמו כל יום. עצובה, בודדה. אף אחד לא מעריך אותי. יש לי בעל מקסים ו-5 ילדים מדהימים ונפלאים ובכל זאת אני מרגישה כל כך רע, לא מוערכת ולא משמעותית".

התחושה הפנימית שזהבה מרגישה, אינה קשורה למצבה האובייקטיבי במציאות. יש בחייה כל כך הרבה אנשים שצריכים אותה והיא מרגישה שהקים שלה לא משמעותי כלל, שהסיבה לא באמת זקוקה לקיומה.

מאחר וזהבה היא אישה ברוכת כשרון ויכולות, הפער בין זה לתחושת המימוש כה גדול שחווית הסבל גדלה החוויה הזו של הבדידות שלה הרסנית והיא פוגעת בה ובבני ביתה.

"זהבה, בדידות זה לא דבר רע. זה אפילו דבר הכרחי ומבורך. בואי ננסה לשנות את חווית הבדידות שלך מבדידות הרסנית לבדידות שתוביל אותך לצמיחה ולגילוי כוחות הנפש, לבדידות שתייצר לך חוויה טובה עם עצמך ותעזור לך לבנות עולם פנימי שלם".

"איך עושים את זה? זה נשמע תיאורטי, אני כבר מיואשת", שאלה. "קודם כל, חשוב להבין מה הם הגורמים המרכזיים לבדידות:

1. בדידות קיומית - זוהי בדידות מובנית פנימית ומוטבעת באדם בעצם קיומו.

היא נובעת מכך שהאדם הוא יצור חברותי, שבמבנה הנפש שלו הוא רוצה ליצור קשר עם הסביבה.

לשם כך, הוא מביט החוצה ובוחר את סביבתו. אם הוא לא מצליח לרקום את היחסים שהוא רוצה, הוא יסבול מבדידות.

2. העדר תקשורת - הבדידות נובעת לא מפני שהוא לא מצליח למצוא אנשים לתקשר איתם, אלא מפני שהוא מציב בראש מעייניו את האינטרסים והתועלות.

3. מבנה תרבותי - התרבות הליברלית, האינדיבידואליסטית והקפיטליסטית, הורידה את קרנה של התמיכה המשפחתית, אין כבר את תחושת המחויבות שאנשים מרגישים שצריכים אותם כי בחיים העירוניים יש פחות קהילתיות, אחריות הדדית ותחושה שזקוקים לאדם.

"זהבה, חווית הבדידות נגרמת מהתחושה שיש לך מה להשפיע לעולם אבל העולם אינו מוכן לקבל, אין מי שישמע את המסר ויקבל ממך. בהגדרה החסידיית אין כלים לאורות שלך.

"בעיה נוספת, היא חיפוש ההשפעה במרחב החיצוני ולא במרחב הפנימי: מה שמאפיין את הבדידות שאת כל כך סובלת ממנה, הוא התנתקות מהפנימיות והתמכרות לחיצוניות. הרצון הפנימי המקורי שלך הוא להעביר את העושר הרוחני שלך הלאה ואז את נופלת במלכודת היישות, את פתאום הופכת להיות הדבר החשוב ולא העושר הרוחני שיש בכוךך להעניק ולהעביר.

"בגלל הנטייה לחיצוניות, הבדידות הופכת לרגש הרסני המתבטא בדכאון ובחולשת הדעת. השורשים שלך, הם בתוך עצמך".

מתוך זה נוכל להבין לאיזו חווית בדידות עלינו להגיע. מהי הבדידות החיובית? על כך במאמר הבא בע"ה.

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני. קליניקה פרטית במרכז
מייל: hanna.tipul@gmail.com. טלפון: 054-4480705
לכל המאמרים: www.hannad.co.il
בהשראת ספרו של ד"ר יחיאל הררי - לפרוץ את גבולות האישיות

במה עסקית

נחמה פוקס

מה הבעיות של מערכת החינוך במדינת ישראל ואיך זה קשור לעסק שלך?

מערכת החינוך הישראלית חשופה לביקורת על הישגים נמוכים בתוצאות המבחנים ביחס למדינות המפותחות, עוד עולה ממחקרים רבים כי יש יכולת למידה גבוהה בניגוד ליכולת ביצוע נמוכה והסיבה הרווחת לתופעה היא כי מערכת החינוך בנויה בצורה הבאה:

חומרי גלם = תלמידים < תהליך = למידה < תוצאה = הצלחה = תעודת בגרות

הבעיה בתהליך הכל כך קונבנציונאלי הזה, שלוקחים בו חומרי גלם, מעבירים אותם תהליך ויש תוצאה ברורה

שחומרי הגלם אינם שווים. התלמידים מגיעים עם יכולות שונות ולכן אין אפשרות לצפות לתוצאה דומה אם התהליך אחיד.

ידיעת הבעיה היא כבר 50 אחוז מהפתרון, ומה הפתרון - מולאו מודלים ומערכות, לא ממש אלא אותך בזה, אני כן יכולה לבשר לך שלפחות מתחילים לזוז לכיוון, אבל איך זה קשור אליך ולעסק שלך?

כיום בעולם התוכן העסקי זה עובד כמעט אותו הדבר, רק קצת יותר גרוע...

חומרי גלם = בעלי עסקים < תהליך < תוצאה = הצלחה
אם במערכת החינוך יש בעיה אחת שחומרי הגלם אינם שווים, בעולם העסקים יש 2 בעיות:

1. חומרי הגלם אינם שווים - כל בעל עסק וכל עסק עם האופי והאתגר שלו.

2. מידת ההצלחה לא שווה אצל כולם - מה שנחשב הצלחה לעסק A לא נחשב להצלחה לעסק B.

עכשיו אנו נמצאים רגע לפני תחילת השנה הלוועזית, וזה הזמן לדבר במספרים על העסק שלך. הצלחה של עסק נמדדת במספרים. מה המספרים שלך בעסק לשנה הקרובה שיחשבו בעיניך כהצלחה?

ומה האתגרים שלך בעסק שלך?

לתשומת לב - צריכת החומר והידע שלך צריכה להיות מותאמת אישית לך, לאתגרים שלך, בתנאים שלך ולמטרות ההצלחה שלך.

כמו שלא נצפה אם נעבוד לפי מתכון X עם פרודוקטים שונים להגיע להצלחה שווה, כך לא יתכן לצפות לעבור תהליך ידע דומה לעסקים שונים ולצפות לתוצאה שווה.

עכשיו, רגע לפני שנת המס החדשה יש לך שיעורי בית:

1. לדבר עם רואה החשבון שלך, להבין איך ביכולת שלך למקסם את הרווחים מרשויות המס בשנה הקרובה.

2. מה הן הדרישות של העסק שלך, כדי להגיע להצלחה שאתה/שואפת אליה.

נ.ב. התגובות שלכם לטור קודם מרתקות - מי שישלח עד ליום ראשון הקרוב בשעה 22:00 למייל: 180h180@gmail.com יוכל עדיין להשתתף ולהתקדם לשלב הראשון במשחק, ואולי בעוד שבועיים תזכו בחשיפת העסק שלכם בבמה זו.

נחמה פוקס, מומחית להגדלת הכנסות בעסק, BA
בהתנהגות ארגונית א"פ ויינוץ אסטרטגי לעסקים

הצטרפות למדריך 3 הכלים להשגת העסק במצב הצלחה תמידי
נא לשלוח מייל לכתובת: 180office180@gmail.com
טלפון: 03-6385788

מזרח

צילומים: שוקי לרר

הגאון הגדול רבי נתן זוכובסקי שליט"א, מראשי הישיבה, נושא דברים במעמד

מנן הגר"ד לנדו שליט"א במעמד סיום הש"ס בישיבת גאון יעקב
לע"נ אם הישיבה ע"ה, בתו של רשכבה"ג מנן הגר"ל שטיינמן
זצוק"ל ואשת חבר ליבלחט"א רה"י הגר"ז ברלין שליט"א

כנס רבני בית ההוראה של הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א

שיא חסר תקדים בהיקף הגרשמים למחזור הרביעי
בתכנית 'קנין הלכה' של 'דדשו'

קרב ל-5,000 לומדים מכל רחבי העולם היהודי ביקשו להצטרף לתכנית הלימוד
הקשה והמאתגרת ביותר בעולם ההלכה. בתמונות: רבני קנין הלכה בהתייעצות
עם רשכבה"ג מנן הגר"ש אלישיב זצוק"ל; מנן הגר"ש ואזנר זצוק"ל ומנן הגר"נ
קרליץ זצוק"ל במעמד פתיחת המחזור הראשון של קנין הלכה.

היערכות להילולא ה-154 של כ"ק האדמו"ר הראשון משטפנס
זיע"א בעיר יאסי רומניה

מעמד חנוכת המקווה טהרה החדש שנבנה לרווחת מאות העולים לציון הקודש
ביום ההילולא י"ד כסלו

מקוה הטהרה המהודר נבנה ע"י אגודת הכנסת אורחים שטפנס ביאסי בראשות
הרה"ג ר' אברהם יעקב סלמון שליט"א, רב קהילת שטפנס, העומד בראש
הכנסת אורחים ואגודת המקומות הקדושים ברומניה, בפיקוח הרה"ג רבי מנחם
מנדל סגל שליט"א מנהל
מחלקת המקוואות בב"ב
ואחראי מטעם רב העיר ב"ב
על כל כשרות המקוואות,
לצד הגה"צ רבי משה מרדכי
טוביאס שליט"א, רב אב"ד
קדימה צורן והרה"ג רבי
פנחס זלצמן שליט"א, רבה
של מולדובה.

לשליחת פתקי בקשות או
להצטרף למסע הישועות
ליאס רומניה ולשאר קברי
הצדיקים ברומניה ובמולדובה,
ניתן להתקשר למשרדי
המוסדות: 03-5790303.

בתמונות: הרב זלצמן, הרב
סגל והרב סלמון בעת בדיקת
כשרות המקווה החדש וכן
האהל של הרה"ק משטפנס
זיע"א.

ליהנות מהטבע

ממלא

יומיים קסומים של חוויות ואטרקציות!

מי המלכה שלך? חברה מסורה? אחות? אימא?
בואו לבחור את המלכה של מולר וליהנות מחופשה מפנקת

אטרקציות
בטבע

ברכה
וספא

מלון
בוטיק

קנו 4 גביעי מולר פרופ > שמרו את החשבונית > ותוכלו לזכות!

פרטים בקו הפעילות 6176*

בכפוף לתקנון הפעילות | הפעילות מנוסחת בלשון נקבה אך פונה לשני המינים | בכפוף לקניית 4 מוצרים ממוצרי מולר FROOP | יש לשמור את חשבונית הקנייה מתקופת הפעילות | הפעילות בין התאריכים ל' חשוון - כ"א כסליו 15.12.22-24.11 | מועד האירוח ד'-ה' טבת 28-29.12.22 | ט.ל.ח